

COMENIUS ŠKOLSKA PARTNERSTVA

PRIRUČNIK ZA ŠKOLE

(prijevod)

Europe Direct je služba koja odgovora na pitanja o Europskoj Uniji

Broj besplatnog telefona (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Neki operateri mobilnih telefona ne dopuštaju pozive na brojeve 00 800 ili ih naplaćuju.

Za više informacija o Europskoj uniji posjetite mrežnu stranicu (<http://europa.eu>).

Na kraju ove publikacije nalaze se kataloški podaci.

Luxembourg: Ured za službene publikacije Europskih zajednica, 2008

ISBN 978-92-79-09253-4

DOI 10.2766/55267

© European Communities, 2008

Umnožavanje je dopušteno pod uvjetom da je naveden izvor.

Tiskano u Belgiji.

TISKANO NA BIJELOM PAPIRU BEZ KLORA

SADRŽAJ

UVOD.....	5
POJMOVNIK.....	6
1. ŠTO JE COMENIUS?.....	10
1.1. ZAŠTO SUDJELOVATI U COMENIUS ŠKOLSKOM PARTNERSTVU?.....	10
1.2. COMENIUS ŠKOLSKA PARTNERSTVA: ŠTO JE TO?	11
1.3. SADRŽAJ I TIJEK PROJEKTA.....	12
1.3.1. Multilateralna školska partnerstva	12
1.3.2. Bilateralna školska partnerstva	16
1.4. MOBILNOST U SKLOPU PROJEKTA	19
2. KAKO ZAPOČETI COMENIUS ŠKOLSKO PARTNERSTVO?	20
2.1. ODLUKA O SUDJELOVANJU	20
2.2. KAKO PRONAĆI PARTNERE	21
2.3. PRIPREMNI POSJETI	21
2.3.1. Što su pripremni posjeti?	21
2.3.2. Što treba uzeti u obzir prilikom prvog sastanka s partnerima?	22
2.4. PRIPREMA PRIJAVE ZA FINACIJSKU POTPORU	24
2.4.1. Kako započeti s pripremom prijave?	24
2.4.2. Kako napisati dobru prijavu?	24
2.5. ODABIR I SKLAPANJE UGOVORA	26
2.5.1. Postupak odabira	26
2.5.2. Što se događa nakon odobrene prijave?.....	27
2.5.3. Financijska potpora i pravila.....	27
2.5.4. Izvješćivanje.....	27
3. ZAPOČINJE COMENIUS ŠKOLSKO PARTNERSTVO	28
3.1. ORGANIZACIJA PARTNERSTVA	28
3.2. KAKO OSMISLITI PLAN RADA.....	30

3.3.	JAČANJE TIMA U VAŠOJ ŠKOLI-PROJEKTI KOJI UKLJUČUJU ČITAVU ŠKOLU	30
3.4.	SUDJELOVANJE LOKALNE ZAJEDNICE I OSTALIH POTENCIJALNIH DIONIKA	31
3.5.	KOMUNIKACIJA S PARTNERIMA	32
3.5.1.	Koji ćete jezik/jezike koristiti?	32
3.5.2.	Na koji ćete način komunicirati ?	32
3.6.	INFORMACIJSKO-KOMUNIKACIJSKA TEHNOLOGIJA U PROJEKTU	34
3.7.	PRAĆENJE NAPRETKA-SAMOVREDNOVANJE	35
3.8.	REZULTATI I NJIHOVO ŠIRENJE.....	36
3.9.	RAZMJENE UČENIKA U BILATERALNIM ŠKOLSKIM PARTNERSTVIMA.....	37
3.10.	SIGURNA MOBILNOST KOJA SE ODVIJA PO PLANU	39
3.11.	ODRŽIVOST	40
3.12.	UGOŠĆIVANJE COMENIUS ASISTENTA.....	41
4.	PROBLEMI KOJI MOGU NASTATI I KAKO IH IZBJEĆI.....	42
5.	ZAKLJUČAK	44
	PRIVITAK	45

COMENIUS ŠKOLSKA PARTNERSTVA

PRIRUČNIK ZA ŠKOLE

Priručnik predstavlja ažuriranu verziju originalnog Priručnika objavljenog 2001. godine. Priručnik sadrži sve važne informacije o uvjetima financiranja projekata aktivnosti Comenius školska partnerstva u sklopu novog Programa za cjeloživotno učenje (2007-2013). Priručnik je plod zajedničkog rada Europske komisije i nacionalnih agencija. Brojne smjernice i rezultati raznih projekata i istraživanja korišteni su pri izradi i ažuriranju Priručnika. Popis korištenih materijala nalazi se u Priritku.

UVOD

Zašto je potreban priručnik za aktivnost Comenius školska partnerstva?

Dva su cilja Priručnika: prvi je pružiti Vama i Vašoj školi potrebne informacije kako bi odlučili želite li sudjelovati u aktivnosti Comenius školska partnerstva; drugi je cilj savjetovati Vas prilikom prijave za financijsku potporu kako bi proveli uspješan projekt u sklopu aktivnosti Comenius školska partnerstva. Mnoge su prednosti sudjelovanja u aktivnosti Comenius školska partnerstva. Projekt ujedno zahtijeva i puno energije, vremena i pažljivog promišljanja. Svrha Priručnika je pomoći Vam izbjeći moguće frustracije i probleme, te pružiti smjernice za uspješnu europsku suradnju. Informacije i savjeti koje možete pronaći u Priručniku imaju za cilj olakšati Vašoj školi sudjelovanje u aktivnosti Comenius školska partnerstva. Savjeti također omogućuju učenicima i osoblju uživanje u koristima uspješne suradnje i širenju vidika.

U 1. poglavlju Priručnika opisana su načela i pozadina aktivnosti Comenius školska partnerstva. Također se navode mnoge prednosti sudjelovanja u projektu. Opisane su moguće projektne aktivnosti, kao i mogućnosti transnacionalne mobilnosti. U 2. poglavlju opisani su koraci izrade projekta u sklopu aktivnosti Comenius školska partnerstva. 3. poglavlje donosi savjete kako provesti projekt. U posljednjem, 4. poglavlju opisani su mogući problemi kao i načini kako ih izbjeći. U Priritku se nalazi popis referenci kao i korisnih poveznica.

POJMOVNIK

Neki izrazi u Priručniku ili iz područja europske suradnje Vam možda neće biti otprije poznati. Kako bi Vam olakšali razumijevanje Priručnika, donosimo neke posebne izraze koji se koriste u sklopu potprograma Comenius i Programa za cjeloživotno učenje, a koji su Vam potrebni pri služenju Priručnikom.

DONOSITELJI ODLUKA: Osoblje s odgovornostima i zaduženjima u ustanovama koje upravljaju obrazovanjem, procjenjivanjem, obučavanjem, savjetovanjem i nadzorom, kao i odgovorna tijela na lokalnoj, regionalnoj i državnoj razini i unutar ministarstava.

DVOJEZIČNA NASTAVNA METODA (CONTENT AND LANGUAGE INTEGRATED LEARNING - CLIL): Dvojezična nastavna metoda podrazumijeva podučavanje nastavnih predmeta na stranom jeziku, koji obično nije materinji jezik učenika.

EUROPSKA DIMENZIJA: širi, europski kontekst koji se postiže razmjenama, suradnjom i mobilnošću između obrazovnih ustanova, njihovog osoblja i učenika.

EUROPSKA DODATNA VRIJEDNOST: Posebna prednost europske suradnje koja označava europsku dimenziju uz već postojeće inicijative i smjernice na razini svake države članice.

EUROPSKA KOMISIJA: Europska komisija administrativno je izvršno tijelo koje savjetuje Europsku uniju, provodi njezine odluke, te pomaže pri ostvarenju njezinih ciljeva. Ostale ključne dužnosti uključuju obranu interesa građana Europe i osiguranje pravilne primjene zakonskih propisa Europske unije. Europska komisija donosi prijedloge, dok Vijeće Europske unije, čiji su članovi ministri vlada država članica, i Europski parlament donose konačne odluke o EU smjernicama i prioritetima.

EUROPSKA UNIJA: Europska je unija rezultat suradnje i integracije koja je započela 1951. godine. 1957. godine šest zemalja (Belgija, Njemačka, Francuska, Italija, Luksemburg i Nizozemska) potpisalo je Rimske ugovore, te je tako nastala Europska zajednica. 1993. potpisivanjem Ugovora iz Maastrichta nastala je Europska unija. Nakon više od pedeset godina od Rimskih ugovora, Europska unija danas ima 27 država članica: Belgija, Bugarska, Češka, Danska, Njemačka, Grčka, Estonija, Španjolska, Francuska, Irska, Italija, Cipar, Latvija, Litva, Luksemburg, Mađarska, Malta, Nizozemska, Austrija, Poljska, Portugal, Rumunjska, Slovenija, Slovačka, Finska, Švedska i Velika Britanija.

JEZICI KOJI SU SLABIJE ZASTUPLJENI I PODUČAVANI: Ovi se jezici obično ne podučavaju, bilo da su službeni jezici zemalja sudionica Programa za cjeloživotno učenje, regionalni ili manjinski jezici. Aktivnost Comenius školska partnerstva potiče

podučavanje tih jezika, omogućuje lakši pristup njihovom učenju, te potiče razmjenu nastavnih materijala, informacija i primjera dobre prakse.

JEZIČNA PRIPREMA: Jezična se priprema odvija prije ili tijekom mobilnosti, a podrazumijeva dodatne jezične sate i/ili nabavku materijala za samostalno učenje (CD-ROM, knjige, itd.).

MOBILNOST: U sklopu Programa za cjeloživotno učenje pod pojmom „mobilnost“ podrazumijeva se razdoblje provedeno u drugoj državi sudionici programa u svrhu učenja, radnog iskustva, neke druge aktivnosti koja uključuje učenje ili podučavanje ili neke administrativne aktivnosti. U aktivnosti Comenius školska partnerstva pod pojmom mobilnosti podrazumijevamo put u inozemstvo u okviru partnerstva. Put može biti u svrhu posjeta partnerskoj školi (primjerice projektni sastanak ili studijski posjet) ili sudjelovanje na projektnom događanju kojeg organizira mreža, a podržava Program za cjeloživotno učenje ili neki od njegovih prethodnika.

NACIONALNA AGENCIJA: Svaka država koja sudjeluje u Programu za cjeloživotno učenje imenovala je ustanovu koja promiče i provodi obrazovne aktivnosti koje program financira. Ustanova se naziva nacionalna agencija. Nacionalna agencija u Vašoj zemlji kontakt je točka za aktivnost Comenius školska partnerstva.

NASTAVNO/OBRAZOVNO OSOBLJE: Osobe koje su neposredno kroz svoja zaduženja uključene u obrazovni proces u okviru odgojno-obrazovnog sustava.

NEVLADINE UDRUGE: U najširem smislu, nevladina je udruga ustanova koja nije posredno dio vladine strukture. Mnoge nevladine udruge ujedno su i neprofitne organizacije. Mogu se financirati iz privatnih izvora, internacionalnih organizacija, vlade ili bilo koje kombinacije navedenoga.

OBRAZOVANJE ZA POSEBNE POTREBE: Obrazovanje za učenike s posebnim obrazovnim, zdravstvenim ili fizičkim potrebama u kojemu se ne koriste tradicionalne obrazovne metode.

PARTNERSTVO: U sklopu Programa za cjeloživotno učenje pojam „partnerstvo“ odnosi se na posebnu vrstu projekata europske suradnje manjeg razmjera koji se financiraju iz potprograma Comenius, Grundtvig i Leonardo da Vinci. Comenius školska partnerstva mogu biti bilateralna (dvije ustanove u dvije države sudionice) ili multilateralna (tri ili više ustanova u tri ili više država).

POZIV NA NATJEČAJ: Poziv na natječaj pravni je dokument koji poziva sve zainteresirane na podnošenje prijave za projekt ili partnerstvo. U dokumentu se navode detalji pripreme i podnošenja prijave: tematski prioriteti, vrsta financijske potpore, postupak podnošenja prijave, rokovi, itd. Poziv na natječaj objavljuje se u Službenom listu Europske unije na svim službenim jezicima. Poziv na natječaj za Program za cjeloživotno učenje također se objavljuje na mrežnoj stranici Europske komisije: <http://ec.europa.eu/llp>.

PRAĆENJE PROJEKATA: Praćenje projekata redovno je promatranje i bilježenje aktivnosti koje se odvijaju u sklopu programa ili projekta. Praćenje je proces

prikupljanja informacija o svim sastavnicama projekta. Praćenje u aktivnosti Comenius školska partnerstva omogućuje partnerima otkrivanje nepravilnosti i odstupanja od početnih ciljeva, kako bi ih mogli ispraviti i osigurati uspjeh projekta. Nacionalne agencije potiču praćenje projekata školskih partnerstava tako što organiziraju sastanke i pružaju pomoć tijekom praćenja.

PREDŠKOLSKO OBRAZOVANJE: Organizirana obrazovna aktivnost koja se provodi prije obveznog osnovnoškolskog obrazovanja.

PROGRAM ZA CJELOŽIVOTNO UČENJE: Program za cjeloživotno učenje uspostavljen je Odlukom Europskog parlamenta i Vijeća EU (1720/2006/EC) 15.11.2006. godine (Službeni list L327 24/11/2006). Cilj programa je doprinijeti razvoju Europske unije kao naprednog društva znanja s održivim ekonomskim razvojem, većim brojem kvalitetnijih poslova i jačom društvenom kohezijom. Program potiče razmjenu, suradnju i mobilnost sudionika obrazovnih sustava s ciljem osiguranja svjetske kvalitete. Program za cjeloživotno učenje pravni je okvir potprograma Comenius.

PROJEKT: Projekt je privremeni poduhvat stvaranja proizvoda ili usluge koji donosi korisnu promjenu ili dodatnu vrijednost. Projekti koji su financirani u sklopu Programa za cjeloživotno učenje u pravilu su projekti suradnje ustanova i organizacija u različitim državama sudionicama.

SLUŽBENI JEZICI EUROPSKE UNIJE: Bălgarski (BG – bugarski), Čeština (CS – češki), Dansk (DA – danski), Deutsch (DE – njemački), Eesti (ET – estonski), Elinika (EL – grčki), engleski (EN), Espanol (ES – španjolski), Francais (FR – francuski), Gaeilge (GA – irski), Italiano (IT – talijanski), Latviesu valoda (LV – latvijski), Lietuviu kalba (LT – litavski), Magyar (HU – mađarski), Malti (MT – malteški), Nederlands (NL – nizozemski), Polski (PL – poljski), Portugues (PT – portugalski), Romana (RO – rumunjski), Slovenčina (SK – slovački), Slovenščina (SL – slovenski), Suomi (FI – finski), Svenska (SV – švedski).

STUDIJSKI POSJET: Kratki posjet u svrhu proučavanja određene sastavnice cjeloživotnog učenja u drugoj državi članici.

ŠKOLA: Sve vrste ustanova koje provode opće (predškolske, osnovnoškolske i srednjoškolske), strukovno obrazovanje do razine visokoškolskog obrazovanja (ISCED razina 0-3), uključujući i posebne škole i ustanove koje se inače na nazivaju školama, ali provode obrazovanje kako je navedeno. Svaka država koja sudjeluje u potprogramu Comenius objavljuje popis svih vrsta škola koje mogu sudjelovati. Ukoliko niste sigurni kontaktirajte Vašu nacionalnu agenciju kako bi provjerili smatra li se Vaša ustanova školom i može li sudjelovati u aktivnosti Comenius školska partnerstva.

TRANSNACIONALAN: Pojam transnacionalan označava djelatnost izvan državnih granica. Gotovo svaki program Europske unije zahtijeva međunarodan element neke vrste kako bi se postigla suradnja između država članica.

TRANSNACIONALNA MOBILNOST: Pojam se odnosi na prekograničnu razmjenu i posjete između partnera u Comenius školskom partnerstvu. Ugovor Comenius školskog partnerstva navodi najmanji broj mobilnosti koji se planira ostvariti. Mobilnost podrazumijeva sudjelovanje na projektnim sastancima, razmjene učenika i nastavnika ili studijske posjete.

UČENIK: Osoba koja pohađa školu (kako je navedeno u pojmovniku).

ŠTO JE COMENIUS ?

U okviru potprograma Comenius postoje različite vrste aktivnosti.

- Comenius školska partnerstva, opisana u Priručniku, promiču suradnju svih vrsta ustanova koje provode opće, strukovno obrazovanje od predškolske do srednjoškolske razine, uključujući i posebne škole i ustanove koje se inače na nazivaju školama, a koje također provode obrazovanje kako je navedeno.
- eTwinning partnerstva imaju iste ciljeve kao i Comenius školska partnerstva, ali su usredotočena na korištenje informacijsko-komunikacijskih tehnologija (IKT) kako bi potaknule suradnju. eTwinning ne financira pojedinačne projekte, već nudi savjetovanje, ideje, alate, obučavanje i prepoznatljivost koje olakšavaju suradnju škola. eTwinning nadopunjuje aktivnost Comenius školska partnerstva, te se često koristi u svrhu nastavljanja završenog Comenius školskog partnerstva, kako bi se produbila suradnja na projektu koji još traje ili kako bi se pripremilo za sudjelovanje u nekom projektu. Priručnik ne pruža detaljne informacije o eTwinning-u, stoga za više informacija pogledajte mrežnu stranicu www.etwinning.net.
- Comenius stručno usavršavanje omogućuje školskom osoblju sudjelovanje u aktivnostima obučavanja, primjerice tečajevima ili praćenju rada kolega u drugim europskim zemljama.
- Comenius asistenti omogućuje budućim nastavnicima sudjelovanje u nastavi u nekoj školi u drugoj europskoj državi.
- Comenius multilateralni projekti imaju za cilj promicanje i širenje primjera dobre prakse u obrazovanju, kao što su nove nastavne metode i materijali, razvoj ili razmjena iskustva o informatičkim sustavima za učenike, nastavno i nenastavno osoblje, te razvoj, promicanje i širenje novih tečajeva za obučavanje nastavnika ili njihovih sadržaja.
- Comenius Mreže služe umrežavanju projekata i ustanova koje su uključene u neku od Comenius aktivnosti ili su otprije bile uključene. Također služe kao

tematska i sadržajna potpora multilateralnim projektima i školskim partnerstvima.

1. ŠTO JE COMENIUS?

Comenius je potprogram Programa za cjeloživotno učenje Europske zajednice koji je uspostavljen 2007. godine. Poput prijašnjih programa, Sokrata, Leonardo da Vinci i eUčenja, Program za cjeloživotno učenje promiče, između ostaloga, suradnju i mobilnost, te potiče jačanje europske dimenzije u obrazovanju.

Comenius obuhvaća školsko obrazovanje, te ima dva glavna cilja. Nastoji potaknuti razvoj znanja i razumijevanje mladih ljudi i nastavnog osoblja o različitostima europskih kultura i jezika, kao i o vrijednosti ove različitosti. Također ima za svrhu pomoći mladim ljudima razviti osnovne životne vještine i sposobnosti potrebne za osobni razvoj, buduću zapošljivost i aktivno europsko građanstvo.

Više informacija o Programu za cjeloživotno učenje možete saznati na sljedećoj mrežnoj stranici: <http://ec.europa.eu/llp>

1.1. ZAŠTO SUDJELOVATI U COMENIUS ŠKOLSKOM PARTNERSTVU?

Uistinu se možete zapitati zašto bi dodali još jednu stavku u svoj ionako već pretrpan raspored. Nepobitna je činjenica kako sudjelovanje, kao i svako drugo, u europskom projektu zahtijeva jako puno uloženog truda. Međutim, velike su koristi za sve sudionike u aktivnosti Comenius školska partnerstva. To može potvrditi otprilike 25,000 škola, njihovo nastavno i nenastavno osoblje, te nekoliko milijuna učenika diljem Europe koji su sudjelovali u aktivnosti do sada.

Istraživanje¹ provedeno 2007. godine o učinku aktivnosti na škole sudionike pokazalo je kako školsko partnerstvo ne samo da razvija interkulturalnu kompetenciju učenika i nastavnika, već i pozitivno djeluje na svakodnevni život u školi. Gotovo 8,000 nastavnika iz škola diljem Europe izjasnilo se putem upitnika kakav je učinak imalo školsko partnerstvo na njihovu ustanovu. Istraživanje je pokazalo kako je više od 80% nastavnika primijetilo kako su učenici iskazivali veće zanimanje za druge zemlje i kulture.² Učenici su znatno poboljšali svoje znanje o životu i školama u partnerskim zemljama, te pokazali veću toleranciju prema stranim kulturama i narodima. 90% nastavnika također je poboljšalo vlastito znanje i razumijevanje odgojno-obrazovnih sustava partnerskih zemalja, a 82% njih uspostavilo je dugoročan osobni kontakt s nastavnicima iz partnerskih škola.

¹ Istraživanje je provelo 2007. godine Gesellschaft für Empirische Studien u Kasslu, Njemačka. Izvješće je objavljeno na sljedećoj mrežnoj stranici http://ec.europa.eu/education/doc/reports/index_en.html

² Postoci se odnose na broj nastavnika koji su ocijenili učinak partnerstva na različite sposobnosti učenika kao „vrlo značajan“ ili „značajan“.

Kod 75% učenika povećala se motivacija za učenjem stranih jezika; 62% njih znatno je poboljšalo svoje znanje engleskog jezika, 23% je poboljšalo znanje nekog drugog jezika. Također, dvije trećine nastavnika poboljšalo je svoje znanje engleskog jezika, a jedna je trećina poboljšala svoje znanje nekog drugog stranog jezika.

Nastavnici su primijetili kako je više od 70% učenika poboljšalo svoje društvene vještine kao i sposobnost timskog rada. Prema nastavnikovoj procjeni dvije trećine učenika razvilo je posebno znanje i kompjuterske vještine, te su postali samouvjereniji i motiviraniji za učenje. Štoviše, 75% nastavnika poboljšalo je svoje sposobnosti rada u interdisciplinarnim timovima. Upoznali su nova nastavna gradiva, te su naučili nove nastavne metode.

Istraživanje je pokazalo kako je Comenius školsko partnerstvo dovelo do poboljšanja klime u školi (u 60% slučajeva) te do razvoja interdisciplinarnog pristupa podučavanju i učenju. Velika većina nastavnika (79%) smatra kako je rezultat partnerstva jača europska dimenzija u školi.

1.2. COMENIUS ŠKOLSKA PARTNERSTVA: ŠTO JE TO?

Aktivnost Comenius školska partnerstva promiče europsku suradnju učenika i nastavnika iz različitih europskih zemalja. U aktivnosti sudjeluju škole iz zemalja koje sudjeluju u Programu za cjeloživotno učenje: 27 država članica Europske unije, Island, Norveška, Lihtenštajn i Turska. Švicarska, Hrvatska i Republika Makedonija postat će članice programa tijekom sljedećih godina.³

Većina Comenius školskih partnerstava uključuje sudjelovanje najmanje tri škole iz tri države koje se financiraju na razdoblje od dvije godine. Cilj Comenius školskog partnerstva geografska je uravnoteženost, dakle partneri bi trebali dolaziti iz različitih dijelova Europe. Također, ne bi trebao biti veliki broj partnera koji dolaze iz iste zemlje. Jedna od partnerskih škola mora dolaziti iz države članice Europske unije. Neke nacionalne agencije daju financijsku potporu samo jednoj ili najviše dvije škole po projektu iz njihove zemlje (kontaktirajte Vašu nacionalnu agenciju za više informacija). Jedna je škola u partnerstvu koordinator odgovoran za sve administrativne zadatke i upravljanje projektom.

Pored multilateralnih Comenius školskih partnerstava možete se prijaviti i za bilateralna partnerstva u koja su uključene dvije škole iz dvije različite države. Bilateralna partnerstva imaju za svrhu učenje stranih jezika i uključuju recipročne razmjene učenika. U idućem poglavlju možete pronaći osnovne značajke obje vrste Comenius školskih partnerstava.

³ Švicarska i Hrvatska postale su članice programa 2011. godine. (op.prev.)

ŠTO ZNAČI BITI “KORDINATOR ”?

Prilikom pripreme Comenius školskog partnerstava odlučujete zajedno s partnerima tko će biti koordinator projekta. Što to znači?

Ustanova koordinator odgovorna je za dovršenje i podnošenje prijave svojoj nacionalnoj agenciji. Ostale ustanove, koje se nazivaju partneri, podnose potpisanu kopiju ove prijave svojoj nacionalnoj agenciji (vidi poglavlje 2.4).

Za koordinatora ne postoji unaprijed propisana uloga ili zadaci, stoga svi partneri trebaju raspraviti i odrediti koja je uloga koordinatora. Koordinator može samo formalno preuzeti vodstvo, ali obično koordinator prati razvoj i napredak školskog partnerstva, te služi kao kontakt točka. Prednost projekta je ukoliko koordinator ima nekog iskustva u provođenju internacionalnih ili europskih školskih partnerstava, ali nije nužno. U svakom slučaju, koordinator je jedan od partnera koji radi na projektu u svojoj školi.

Svaka škola koja sudjeluje u Comenius školskom partnerstvu odgovorna je za aktivnosti koje se odvijaju u njoj. Tako svaka škola predaje izvješće vlastitoj nacionalnoj agenciji i dokazuje kako je provela planirane aktivnosti. Također je važno napomenuti kako ne postoje dodatna financijska sredstva za školu koja preuzme ulogu koordinatora.

1.3. SADRŽAJ I TIJEK PROJEKTA

1.3.1. Multilateralna školska partnerstva

Suradnja partnera omogućuje sudionicima Comenius školskog partnerstva proučavanje drugih zemalja, kultura, načina razmišljanja i života. Također im pruža priliku da ih bolje razumiju i više cijene. Teme mogu biti povezane s nastavnim planom i programom ili interesima učenika, pitanjima upravljanja školama, nastavnim metodama, itd.

Ciljevi, strukture i aktivnosti

Struktura i aktivnosti školskog partnerstva razlikuju se ovisno o Vašim ciljevima. Ukoliko planirate školsko partnerstvo koje je usredotočeno na interese učenika i promicanje suradnje, uključite učenike u sve faze projekta – planiranje, izvedbu i procjenjivanje aktivnosti. Iskustvo je pokazalo kako je aktivno sudjelovanje učenika u projektu ključ uspjeha uspješnog partnerstva. Čak i u partnerstvima koja se bave upravljanjem škole ili razmjenom nastavnih metoda, sudjelovanje učenika može biti korisno.

Partnerstva trebaju donijeti dodatnu vrijednost tradicionalnim načinima učenja i podučavanja, predstavljajući nove, kreativne nastavne metode. Najveći uspjeh imaju projekti povezivanja gradiva nastavnih predmeta koji su integrirani u redovni nastavni plan i program učenika. Isprva se integracija europskog projekta u nastavni plan i program može činiti vrlo teška. Vi i Vaši kolege ćete možda morati reorganizirati svoju nastavu, a imat ćete možda poteškoća i s administrativnim pitanjima. Dopustite

da se projekt na prirodan način uklopi u postojeći nastavni plan i program. Nemojte ga nadodati već postojećem programu. Možda se tema Vašeg projekta već nalazi u nastavnom planu i programu. Imajte na umu kako su najuspješniji oni projekti koji su uklopljeni u nastavni plan i program i koji uključuju nekoliko nastavnih predmeta.

Comenius školska partnerstva koja imaju za temu upravljanje školom i obrazovanjem pružaju priliku za ispitivanjem najučinkovitijih organizacijskih i obrazovnih pristupa u školama koje sudjeluju u projektu.

Teme

Budući da Comenius školsko partnerstvo obuhvaća interese, potrebe i probleme uobičajene za Vašu školu i škole Vaših partnera, ne postoji iscrpan popis potencijalnih tema. Raspravite i zajedno dogovorite s Vašim partnerima područja suradnje kako bi partnerstvo bilo korisno i zanimljivo za sve sudionike.

Za uspješno partnerstvo presudan je izbor teme koja potiče i učenike i nastavnike na istraživanje, razmjenu informacija i međusobno učenje. Budući da je zanimanje za temu ključno za održavanje projekta, potrebno je vremena kako bi pažljivo izabrali temu kojoj će svaka škola biti jednako predana.

Nekoliko je prednosti pri izboru tema povezivanja gradiva nastavnih predmeta gdje se po nekoliko predmeta uključuje u projekt. Na taj se način povezuju nastavnici iz različitih predmeta kao i učenici iz različitih razreda u radu na projektu koji povezuje čitavu školu. Ovakva su partnerstva održivija od onih u kojima sudjeluje samo jedan nastavnik ili je samo jedan predmet uključen. Također, ovakvo partnerstvo omogućuje kreativnu kombinaciju nastavnih predmeta, kao što su povijest, matematika i umjetnost na primjerice projektu strukturalnih tehnika u partnerskim zemljama.

Školska partnerstva mogu također ostvariti suradnju s drugim ustanovama, te tako stvarati veze između škole i tržišta rada ili upravljanja obrazovnim ustanovama. Također se mogu baviti temama poput migracije, jednakosti prava ili inkluzivnog obrazovanja. Važno je da je tema poticajna za sve sudionike što će pomoći pri osmišljavanju pristupa, materijala i alata korisnih ne samo Vašem partnerstvu već i drugim školama sličnih interesa.

Proizvodi i rezultati

Krajnji rezultat Comenius školskog partnerstva može biti opipljiv proizvod kao što je primjerice knjižica, brošura, DVD/CD ROM. Učenici mogu prirediti izložbu lokalnih zanata i obrta, izvesti umjetničku predstavu ili snimiti video. Budući da aktivnost Comenius školska partnerstva obuhvaća proces suradnje, čitavo je iskustvo sudjelovanja na projektu zapravo „krajnji proizvod“ za sebe. U kojem god obliku je rezultat, imajte na umu kako je vrlo poticajan za rad na projektu!

SUDJELOVANJE UČENIKA U PROJEKTU

Istraživanje koje smo prije naveli pokazalo je kako projekt ima veći učinak na učeničke sposobnosti ukoliko ih se uključi u planiranje, provedbu i evaluaciju partnerstva. Učenici poboljšaju svoje sposobnosti samostalnog rada, te rada u okruženjima koja sami osmisle; također pokazuju veće samopouzdanje i motivaciju za učenjem. Timski rad nastavnika i učenika iz različitih zemalja unutar partnerstva također pruža jedinstvenu priliku iskustva europske dimenzije.

“Smatram kako je najveći učinak i korist sudjelovanja u Comenius potprogramu upravo upoznavanje odgojno-obrazovnih sustava drugih zemalja, načina rada škola, ljudi različitih mentaliteta, te njihovog načina razmišljanja i života.“

(Nastavnik iz škole u Grčkoj koji je sudjelovao u aktivnosti Comenius školska partnerstva).

MALE ŠKOLE– VELIKE MOGUĆNOSTI

VRSTA ŠKOLE:

Osnovna škola, razredi miješanih dobnih skupina

SADRŽAJ PROJEKTA I AKTIVNOSTI:

U projektu je sudjelovalo pet škola iz pet zemalja (Norveška, Francuska, Španjolska, Velika Britanija i Slovenija). Budući da se sve škole nalaze u ruralnim područjima, veličinom su male i podučavaju učenike različite dobi u istim razredima, imaju drugačije potrebe i izazove od drugih škola. Glavni im je cilj bio osmisliti odgovarajuće nastavne materijale koje je trenutno vrlo teško pronaći. Tako se postojeći materijali prilagođavaju za posebne potrebe razreda miješanih dobnih skupina. Tijekom projekta rad je bio usmjeren na podučavanje čitanja, prirodne znanosti i tjelesni odgoj.

ULOGA UČENIKA:

Učenici su aktivno sudjelovali u projektnim aktivnostima, uključujući „Tjedan knjige“ i „Tjedan znanosti“. Neki su učenici sudjelovali i na projektnim sastancima u partnerskim zemljama.

KRAJNJI PROIZVOD/REZULTAT:

Mrežna stranica projekta: <http://www2.arnes.si/~ossqpo2s/Comenius>; nastavni materijali, knjižica o eksperimentima na satima znanosti za miješane dobne skupine naziva „4 elementa: voda, zrak, vatra, zemlja“.

NAGRADA ZA EUROPSKE MLADE ČITAČE

VRSTA ŠKOLE:

Opća srednja škola

DOB UČENIKA:
14–19 godina

SADRŽAJ PROJEKTA I AKTIVNOSTI:

„Nagrada za europske mlade čitače“ koja je poslužila kao polazna točka za projekt, osmišljena je s ciljem da mladim ljudima pruži priliku za upoznavanjem suvremene europske književnosti i drugih europskih zemalja. Svrha projekta je bila promicanje otvorenosti ka novim i nepoznatim iskustvima potičući čitanje izabranih djela europske suvremene književnosti, te nagrađivanjem najbolje knjige. Škole su poticale učenike na čitanje knjiga i posjete drugim zemljama sudionicama. Također su organizirane izložbe, druženja s nominiranim književnicima, te natjecanja za najbolji prikaz knjige. U projektu je sudjelovalo pet škola iz Poljske, Francuske, Bugarske, Luksemburga i Rumunjske.

INTEGRACIJA U NASTAVNI PLAN I PROGRAM:

Učenici su tijekom redovnih nastavnih sati razgovarali o knjigama koje su pročitali. Natjecanje u pisanju najboljeg prikaza knjige također je integrirano u nastavu.

UČINAK NA DRUGE NASTAVNE PREDMETE:

U projektu su sudjelovali učenici iz različitih razreda i nastavnici raznih predmeta. Projekt je unaprijedio znanje učenika o modernoj europskoj književnosti, te je ujedno poboljšao njihove vještine kritičkog razmišljanja i pregovaranja.

KRAJNJI PROIZVODI:

Izrađeni su brošura i CD s prezentacijom projekta; mrežna stranica
<http://www.comeniustrzemeszno.republika.pl>.

INKLUZIVNA ŠKOLA

VRSTA ŠKOLE:

Opća srednja škola

SADRŽAJ PROJEKTA I AKTIVNOSTI:

Škole sudionici bavile su se konceptom „inkluzivne škole“, njezinom definicijom i strategijama. Cilj partnerstva bio je razviti metode i alate koji omogućuju učenicima s poteškoćama u učenju da ostanu unutar redovnog školskog sustava, opisati posebne potrebe svakog učenika, te unaprijediti suradnju pedagoga, nastavnika i ostalih dionika. U projektu su sudjelovale škole iz Danske, Španjolske, Irske, Češke, Norveške i Velike Britanije.

OSTALI SUDIONICI:

Pedagozi, socijalni radnici, roditelji.

ULOGA UČENIKA:

Na učenicima s poteškoćama u učenju ispitane su nastavne metode tijekom redovne nastave u školama sudionicima.

KRAJNJI PROIZVODI/REZULTATI:

Razvijene su nove nastavne metode za rad s učenicima s poteškoćama u učenju.
Mrežna stranica: www.inclusiveschool.com.

VIŠEOSJETILNA STIMULACIJA ZA UČENIKE S POSEBNIM OBRAZOVNIM POTREBAMA

VRSTA ŠKOLE:

Škole za djecu s poteškoćama u učenju

SADRŽAJ PROJEKTA I AKTIVNOSTI:

Školsko partnerstvo imalo je za cilj ostvariti suradnju i razmjenu iskustava u području višeosjetilne stimulacije učenika s poteškoćama u učenju. Škole iz Španjolske, Velike Britanije, Estonije, Portugala i Švedske razmijenile su nastavne metode, materijale i praksu, te su unaprijedile nastavne sposobnosti i njihovo obučavanje. Projekt je imao za cilj osmišljavanje i promicanje nastavnih metoda koje pomažu pri sprječavanju društvene isključenosti, te olakšavaju društvenu integraciju učenika s posebnim potrebama.

UČINAK NA DRUGE NASTAVNE PREDMETE:

Usvajanje novih nastavnih metoda, poboljšanje pozornosti kod učenika s posebnim potrebama. U projektu su sudjelovali nastavnici raznih predmeta.

KRAJNJI PROIZVODI:

Poster, CD-ROM s projektnim materijalima, vodič kroz praksu i teoretski priručnik o višeosjetilnoj stimulaciji učenika s posebnim obrazovnim potrebama; Španjolska je škola također u sklopu projekta opremila dvije „učionice za stimulaciju“.

1.3.2. Bilateralna školska partnerstva

Bilateralna školska partnerstva osmišljena su s ciljem bliske suradnje dviju škola u svrhu povećanja motivacije učenika i njihove razine komunikacije na stranim jezicima. Partnerstva se temelje na zajedničkom radu učenika i nastavnika na neku od odabranih tema. Aktivnosti ne bi trebale biti ograničene samo na razmjenu učenika, već bi se trebale uklopiti u redovnu nastavu. Učenike treba aktivno uključiti u planiranje, praćenje i evaluaciju projekata. Projekt obuhvaća recipročnu razmjenu učenika u dobi od 12 godina i više koji borave kod partnerske škole u trajanju od najmanje deset dana. Sastavni dio bilateralnog partnerstva zajednički je rad na krajnjem proizvodu, koji trebaju zajedno načiniti dvije grupe učenika, te koji bi trebao biti višejezičan.

Krajnji proizvod motivira učenike, te omogućuje svim sudionicima uvid u to što su učenici naučili i postigli, primjerice koliko im se poboljšalo znanje stranog jezika. Budući da su mogućnosti nebrojene potrebno je malo mašte kako bi se odabrao krajnji proizvod. Učenici mogu tako pisati pjesme na odabranu temu koje se mogu objaviti u zborniku poezije, izraditi dvojezični pojmovnik tehničkih pojmova, snimiti video, napisati i izvesti kazališni komad ili održati koncert.

Bilateralna Comenius školska partnerstva ne pružaju formalnu naobrazbu stranih jezika. Cilj je stvoriti uvjete u kojima će učenici komunicirati na stranom jeziku u stvarnim situacijama, gdje se ujedno unaprjeđuje jezično znanje učenika kao i njihova motivacija za učenjem jezika. Uporaba partnerskog jezika ovisi o učeničkoj razini znanja tog jezika. Ukoliko učenici iz jedne ili obje partnerske ustanove imaju slabo ili nikakvo znanje jezika partnera, očekuje se kako će naučiti barem osnove partnerskog jezika. Može se koristiti i treći jezik ukoliko za tim ima potrebe.

Prilikom planiranja bilateralnog partnerstva imajte na umu kako partnerstva u kojima se koristi treći jezik prilikom komuniciranja nisu ništa manje vrijedna, budući da unaprjeđuju znanje tog jezika i pružaju učenicima priliku za upoznavanjem slabije zastupljenih jezika. Također možete upotrijebiti i tehnike razumijevanja ukoliko je jezik Vaših partnera blizak jeziku kojeg Vaši učenici poznaju.

Obje bi partnerske škole trebale imati koristi od bilateralnog školskog partnerstva. Ukoliko tražite partnersku školu čijim je učenicima strani jezik koji se predaje u Vašoj školi materinji jezik, Vaši učenici mogu imati koristi od toga. Međutim imajte na umu kako možda Vašem potencijalnom partneru takvo partnerstvo nije potrebno.

Ukoliko jezik partnera nije dio nastavnog plana i programa, preporuča se održati s učenicima najmanje 20 sati jezične nastave prije razmjene. Možda ćete teško moći uklopiti aktivnosti partnerstva u redovnu nastavu zbog već navedenih razloga. Stoga, ukoliko Vaša ustanova ima određene dane, tjedne, sate ili razdoblja koji se čuvaju za posebne aktivnosti, korisno ih je iskoristiti upravo za zajednički rad na projektu. Primjeri koji slijede prikazuju različite vrste bilateralnih školskih partnerstava, te je opisan način na koji se projekti koji uključuju više nastavnih predmeta mogu uklopiti u redovnu nastavu.

ZDRAVA PREHRANA

VRSTA ŠKOLE:
Strukovna škola

DOB UČENIKA:
15–17 godina

SADRŽAJ PROJEKTA I AKTIVNOSTI:

Ideja vodilja projekta, koji su osmislile dvije škole iz Italije i Rumunjske, bila je osvijestiti učenike o važnosti zdrave prehrane, podučiti ih načelima takve prehrane, te ih primijeniti. Učenici su naučili o kvaliteti hrane, te pripremi zdravih jela u svrhu sprječavanja pretilosti. Također su proučavali vezu između proizvodnje hrane i zaštite okoliša, razloge za uporabu ekološki proizvedene hrane, te kulinarske običaje i tradicije u obje zemlje.

INTEGRACIJA U NASTAVNI PLAN I PROGRAM:

Projektne aktivnosti integrirane su u redovnu nastavu dviju škola. Organizirani su posebni sati domaćinstva, te su se projektne aktivnosti provodile i u sklopu nastave stranog jezika. Osmišljavajući mrežnu stranicu učenici su unaprijedili i kompjuterske vještine.

UČINAK NA DRUGE NASTAVNE PREDMETE:

Projekt je na inovativan način obuhvatio teme zdravlja, okoliša i tržišta rada, surađujući sa stručnjacima poput liječnika, predstavnika udruga za zaštitu potrošača, stručnjaka s ekoloških farmi i upravitelja seoskih turizama.

KRAJNJI PROIZVODI:

Učenici su zajedničkim snagama osmislili dvojezičnu kuharicu s tradicionalnim rumunjskim i talijanskim receptima, te dvojezični pojmovnik terminologije vezane uz hranu. Rezultate su predstavili na mrežnoj stranici.

KAKO JEZIK MATEMATIKE MOŽE POVEZATI LJUDE

VRSTA ŠKOLE:

Opća srednja i strukovna škola

DOB UČENIKA:

15–17 godina

SADRŽAJ PROJEKTA I AKTIVNOSTI:

U sklopu jezičnog projekta učenici iz Češke i Irske pokušali su međusobno komunicirati putem matematičkih i statističkih informacija. Cilj projekta je bio pokazati kako matematika nije dosadan i apstraktan nastavni predmet, već može biti važno sredstvo komunikacije, razvijanja kreativnosti i zabave. Svrha projekta je bila istražiti na koji je način matematika dio našeg života, te koja je njezina primjena u svakodnevnim situacijama.

INTEGRACIJA U NASTAVNI PLAN I PROGRAM:

Projektne su aktivnosti uklopljene u nastavni plan i program, te su se odvijale tijekom redovne nastave.

UČINAK NA DRUGE NASTAVNE PREDMETE:

Projekt se sastojao od četiri aktivnosti – povijest matematike, ekonomija i bankarstvo, matematički testovi i razmjene učenika – te je spojio nastavnike raznih predmeta. Učenici, osoblje, vodstvo škole i drugi partneri razmijenili su ideje i materijale o industriji i poduzećima u svojoj regiji.

KRAJNJI PROIZVODI:

Brošura koja opisuje rezultate projekta; irsko-englesko-češki rječnik najčešćih pojmova, DVD s fotografijama i filmom o razmjeni učenika, te mrežna stranica s matematičkim zadacima i testovima.

PRIRUČNIK ZA TINEJDŽERE

VRSTA ŠKOLE:

Opća srednja škola

DOB UČENIKA:

14–16 godina

SADRŽAJ PROJEKTA I AKTIVNOSTI:

Polazna ideja školskog partnerstva bile su potrebe tinejdžera za opstanak u nepoznatom okruženju, posebno u stranoj zemlji. Svrha je bila proširiti jezičnu ponudu u dvije škole u Norveškoj i Poljskoj, te omogućiti učenicima upoznavanje s jezicima koji se ne predaju u njihovim školama. Projekt je uključivao i razmjene učenika, te tako pružio uvid u svakodnevni život partnera.

INTEGRACIJA U NASTAVU:

Projektne aktivnosti, kao što su sati norveškog i poljskog jezika uklopljene su u nastavu. Učenici su bili iznenađeni, ponekad i zaprepašteni životnim uvjetima u partnerskoj zemlji, što je naučilo učenike toleranciji i interkulturalnoj komunikaciji.

UČINAK NA DRUGE NASTAVNE PREDMETE:

Učenici i nastavnici zajedno su radili na projektu.

KRAJNJI PROIZVODI:

Krajnji proizvod „Priručnik za tinejdžere – upute za opstanak“ na poljskom, norveškom i engleskom jeziku tako je postao poveznica dviju kultura koje otprije nisu imale puno doticaja.

1.4. MOBILNOST U SKLOPU PROJEKTA

Mobilnost je centralna aktivnost u sklopu aktivnosti Comenius školska partnerstva, te je potrebno ostvariti određeni broj transnacionalnih mobilnosti kako bi ispunili uvjete za primanje financijske potpore. Mobilnost ne samo da pruža mogućnost za osobni i profesionalni razvoj, već i jača suradnju između partnera. Prilikom planiranja projekta s Vašim partnerima, dogovorite uloge nastavnika i učenika prilikom mobilnosti unutar partnerstva, te dogovorite broj mobilnosti koji želite ostvariti.

Uz projektne sastanke i razmjene učenika, možete ostvariti i studijski posjet ravnatelja Vašoj partnerskoj ustanovi ili razmjenu nastavnika. Također je moguće prisustvovati događanjima organiziranim od strane multilateralnih projekata i mreža koji su financirani u sklopu Programa za cjeloživotno učenje ili prijašnjih programa, primjerice konferencija Comenius mreže.

2. KAKO ZAPOČETI COMENIUS ŠKOLSKO PARTNERSTVO?

2.1. ODLUKA O SUDJELOVANJU

Prvotni poticaj za sudjelovanjem u Comenius školskom partnerstvu obično potječe od jednog člana osoblja ili male grupe kolega istomišljenika. Međutim, za uspješnost projekta izrazito je važno da taj entuzijazam obuhvati čitavu školu, uključujući i ravnatelja, tajništvo i ostalo osoblje, roditelje i zajednicu u kojoj se škola nalazi. U ovoj je fazi korisno održati interne sastanke u Vašoj školi kako bi pojasnili svrhu Comenius školskog partnerstva kojeg želite ostvariti, te raspraviti sve moguće sastavnice projekta.

Prijašnja iskustva velikog broja škola koje su sudjelovale u ovoj aktivnosti pokazala su kako je važno biti otvoren za sve ideje i raspravu prilikom planiranja Comenius školskog partnerstva. Imajte na umu također kako niti Vi niti drugi kolege ne posjedujete partnerstvo; ono je zapravo kreativni rezultat zajedničke suradnje svih sudionika. Stoga, svi partneri trebaju imati jednako pravo glasa pri planiranju aktivnosti Comenius školskog partnerstva.

PROVJERBENI POPIS: ODLUKA O SUDJELOVANJU

Prije odluke o sudjelovanju promislite o sljedećim pitanjima:

- **Koja bi nastavna područja i teme obrađivali?**
- **Što se sve treba isplanirati i organizirati?**
- **Koji bi članovi nastavnog i nenastavnog osoblja, te učenici bili zainteresirani za sudjelovanje u projektu?**
- **Kakva se vrsta potpore može zatražiti od tijela državnih i lokalnih vlasti, udruga roditelja, tijela nadležnih za obrazovanje, lokalne zajednice ili lokalnih medija?**
- **Koje se nastavne metode i pedagoški pristupi trebaju razvijati, te kako ih povezati s upravljanjem škole?**
- **Koji su materijali/vještine dostupni, a koje se dodatne materijale/vještine treba pribaviti? Koje se još zemlje mogu uključiti u projekt?**

Imajte na umu kako se Vaše Comenius školsko partnerstvo treba:

- **baviti temom koja je zanimljiva svim partnerima,**
- **imati potpunu podršku vodstva škole, i**
- **ukoliko je moguće uključiti roditelje, te ih poticati na sudjelovanje u projektu.**

2.2. KAKO PRONAĆI PARTNERE

Pronalaženje partnera isprva se može činiti vrlo teško. Međutim, postoje razni načini kako možete pronaći partnera, od osobnih kontakata preko događanja i inicijativa koje su posebno osmišljene kako bi Vam pomogle pri pronalasku partnera.

Uložite vrijeme u pronalazak odgovarajućeg partnera. Važno je dobro poznavati partnere prije negoli zajedno krenete u projekt koji traje dvije godine s namjerom ostvarivanja vrijednih rezultata!

PROVJERBENI POPIS: KAKO PRONAĆI PARTNERE

- Započnite potragu za partnerima putem osobnih kontakata, bilo privatnih ili profesionalnih. Vi, Vaša obitelj, prijatelji, kolege ili Vaš ravnatelj škole možda poznaju nastavnike u inozemstvu koji bi bili zainteresirani za ostvarivanje školskog partnerstva s Vama i Vašom školom.
- Tijela lokalne ili regionalne vlasti Vam također mogu pomoći. Možda imaju kontakte s kolegama iz drugih europskih zemalja, koji Vas mogu povezati sa zainteresiranim školama iz svoje okolice.
- Tečajevi u sklopu aktivnosti Comenius stručna usavršavanja ili Studijski posjeti Vas također mogu dovesti do potencijalnih partnera.
- Alat za traženje partnera (*TwinFinder*) kao i forumi za škole koje su registrirane na eTwinning mrežnoj stranici osmišljeni su za ostvarivanje eTwinning projekta, ali se isto tako mogu koristiti i za pronalaženje partnera za Comenius školska partnerstva.
- Partnere možete također pronaći i na tkz. kontakt seminarima. Nacionalne agencije zemalja koje sudjeluju u Comenius potprogramu organiziraju kontakt seminare na određenu temu gdje možete upoznati kolege iz škola koje zanima sudjelovanje u Comenius školskom partnerstvu. Možete se prijaviti za financijsku potporu za pripremni posjet kako bi sudjelovali na kontakt seminaru (vidi iduće poglavlje za više detalja). Za detaljne informacije o kontakt seminarima kontaktirajte Vašu nacionalnu agenciju.

2.3. PRIPREMNI POSJETI

2.3.1. Što su pripremni posjeti?

Škole se mogu prijaviti svojoj nacionalnoj agenciji za financijsku potporu za pripremni posjet. Posjet traje do pet dana, a omogućuje upoznavanje potencijalnih partnera, te zajedničko razvijanje ideje za Comenius školsko partnerstvo. Također pruža priliku za stvaranjem osobnih kontakata o kojima uspješno Comenius školsko partnerstvo ovisi, te za ispunjavanje prijave za financijsku potporu. Posjet omogućuje

upoznavanje partnerske škole (školskih prostorija, razinu kompjuterske opremljenosti, itd.), njihovo ustrojstvo škole i njihovu kulturu. Možete raspravljati o programu rada, ulogama i zadaćama škole koordinatora i partnera, načinima komunikacije, jezicima koje ćete koristiti i mobilnostima koje ćete ostvariti tijekom Vašeg partnerstva. Kako bi posjet bio koristan, razmijenite što više informacija s potencijalnim partnerima o Vašim školama i odgojno-obrazovnim sustavima. Najuspješniji je onaj posjet kojemu prisustvuju svi partneri.

Kao što se financira pripremni posjet, tako se može financirati i sudjelovanje na kontakt seminarima. Obično ukoliko dobijete financijsku potporu za sudjelovanje na kontakt seminaru, ne možete primiti potporu za drugi pripremni posjet. Možete se prijaviti i dobiti financijsku potporu za pripremni posjet koja pokriva putne troškove i putno osiguranje, te doprinos za životne troškove.

Imajte na umu kako financijska potpora ne pokriva troškove nastale uslijed zamjenjivanja nastavnika.

Kako bi se prijavili za pripremni posjet, ispunite prijavni obrazac dostupan na mrežnoj stranici Vaše nacionalne agencije. Nacionalne agencije u svakoj zemlji određuju rokove za prijavu. Kontaktirajte Vašu nacionalnu agenciju za detalje oko načina i roka prijave.

Financijska potpora ne uključuje troškove škole koja ugošćuje pripremni posjet, već sudionici sami snose troškove sudjelovanja. Partneri koju putuju podnose prijavu za pripremni posjet svojoj nacionalnoj agenciji. Za škole, čiji članovi osoblja odlaze u pripremni posjet, moguće je dobiti financijsku potporu za sudjelovanje u posjetu do dvije osobe. Ukoliko se pripremni posjet poduzima s dobrom namjerom, ali se pokaže neuspješnim, škola nije obvezna vratiti financijsku potporu. Osoba koja ide na pripremni posjet mora dostaviti nacionalnoj agenciji izvješće i priložiti dokaze o ostvarenim troškovima. Budući da je svrha pripremnih posjeta priprema Comenius školskog partnerstva, posjet se mora ostvariti prije negoli se podnese prijava za partnerstvo.

2.3.2. Što treba uzeti u obzir prilikom prvog sastanka s partnerima?

Prvi je sastanak izrazito važan budući da će odluke koje ovdje donesete obilježiti daljnji razvoj Comenius školskog partnerstva. Pripremite se na pregovaranje, te iskoristite u potpunosti svoje komunikacijske i diplomatske vještine! Također se naoružajte tolerancijom, strpljenjem, fleksibilnošću i smislom za humor.

Dogovorite mjesto sastanka. Također je važno dogovoriti točke dnevnog reda prije sastanka, kao i osobu koja će predsjedati sastankom. Koliko ste god unaprijed dogovorili s partnerima, morat ćete detaljno raspraviti stavke navedene u sljedećem poglavlju. Imajte na umu kako je pripremni posjet na kojem su prisutni svi partneri odlična prilika za ispunjavanje prijavnog obrasca.

PROVJERBENI POPIS: ŠTO TREBA UZETI U OBZIR PRILIKOM PRVOG

SASTANKA S PARTNERIMA?

- Koji su Vaši razlozi za sudjelovanjem u Comenius školskom partnerstvu i što očekujete od sastanka?
- Koje članove osoblja, koliko učenika, kojih dobnih skupina želite uključiti u projekt u svakoj školi?
- Na koji ćete način komunicirati? Kojim jezikom/cima, kojim sredstvima i koliko često?
- Koliki će proračun svaka ustanova prijaviti? Koji će broj mobilnosti svaki partner ostvariti?
- Koje su moguće teme projekta, te koje ćete nastavne predmete uključiti posredno ili neposredno?
- Na koji ćete način razraditi temu u svakoj školi?
- Kakvu ćete vrstu krajnjeg proizvoda napraviti i koja je njegova daljnja uporaba? Mogu li i drugi zainteresirani koristiti taj proizvod?
- Koja će škola biti koordinator školskog partnerstva, te koji su zadaci škola sudionika?
- Kojom će opremom, materijalima, znanjem i kontaktima svaka škola doprinijeti projektu?
- Na koji ćete način prikupljati podatke, pratiti napredak i širiti informacije o partnerstvu?
- Kada i u kojoj će se zemlji održavati sastanci? Korisno je dogovoriti ih unaprijed.
- Što se događa uslijed promjene ključnog osoblja?
- Što se događa ukoliko se jedna škola želi povući iz partnerstva ili je njena prijava odbijena?
- Koje su mogućnosti daljnje suradnje nakon isteka dvije godine projekta partnerstva? Postoji li interes za razvijanjem dugoročne suradnje?
- Što se događa ukoliko je prijava odbijena?

PROVJERBENI POPIS: ŠTO PONIJETI NA SASTANAK ?

Također morate promisliti što ćete ponijeti na sastanak. U popisu koji slijedi možete pronaći korisne stavke:

- ovaj Priručnik, relevantne dijelove Vodiča kroz Program za cjeloživotno učenje, Poziv na natječaj kao i sve druge važne materijale koje možete nabaviti,
- prijavne obrasce – bit će potrebno tijekom sastanka provjeriti tehničke detalje oko prijavljivanja, a možda se nećete moći osloniti na Vaše partnere za odgovor,
- pozdravno pismo partnerskim školama od ravnatelja Vaše škole i od

predsjedajućih tijela koja upravljaju školom, te poruke učenika koji će možda sudjelovati u projektu,
<ul style="list-style-type: none">• informacije o Vašoj školi – primjerice brošura o školi, važni dokumenti, kalendar neradnih dana, te informacije o odgojno-obrazovnom sustavu u Vašoj zemlji/regiji,
<ul style="list-style-type: none">• popis kontakt podataka, imena, brojeva telefona i telefaksa, e-mail adrese,
<ul style="list-style-type: none">• fotografije, video i/ili audio snimku koja opisuje Vašu školu i lokalnu zajednicu (provjerite odgovara li oprema), te video kameru,
<ul style="list-style-type: none">• turističke informacije o području gdje se nalazi Vaša škola, uključujući postere,
<ul style="list-style-type: none">• darove, posebno one koji imaju značenje za Vašu školu i lokalnu zajednicu – ponesite više nego dovoljno, budući da možete susresti više ljudi koji će Vam izraziti gostoprimstvo negoli očekujete.
Prilikom odlaska na pripremni posjet budite svjesni:
<ul style="list-style-type: none">• kulturnih različitosti između zemalja koje sudjeluju u školskom partnerstvu,
<ul style="list-style-type: none">• različitih prioriteta i interesa partnerstva,
<ul style="list-style-type: none">• različitih razina znanja jezika.

2.4. PRIPREMA PRIJAVE ZA FINANCIJSKU POTPORU

2.4.1. Kako započeti s pripremom prijave?

Rok za prijavu za aktivnost Comenius školska partnerstva objavljuje se u Pozivu na natječaj Programa za cjeloživotno učenje, dostupnog na mrežnim stranicama Europske komisije i nacionalnih agencija. Prijavni je obrazac zajednički za cijeli projekt, uključujući i informacije o svakoj školi koja sudjeluje u projektu. Zajedno s Vašim partnerima ispunjavate prijavni obrazac.

Koordinator podnosi prijavu svojoj nacionalnoj agenciji. Koordinator dostavlja konačnu verziju prijave svakom partneru (u elektronskom i/ili tiskanom obliku). Partneri podnose kopiju prijavnog obrasca u tiskanom obliku, koju potpisuje zakonski predstavnik njihove ustanove, svojoj nacionalnoj agenciji. Ovime se osigurava da sve relevantne nacionalne agencije zaprimaju prijavu, te mogu organizirati procjenu prijave i odabir. Prijavitelji moraju provjeriti sa svojom nacionalnom agencijom je li potrebna dodatna informacija koja nije dio uobičajenog prijavnog obrasca. Obično su te informacije navedene u nacionalnom pozivu na natječaj te se nalaze na mrežnoj stranici nacionalne agencije.

2.4.2. Kako napisati dobru prijavu?

Poziv na natječaj navodi uvjete kojima se vodi postupak odabira projekata. Prvo se provjerava formalna prihvatljivost škole. Sve predložene projekte, koji uključuju

najmanje tri prihvatljive škole, procjenjuju vanjski stručnjaci prema kriterijima odabira objavljenim u Pozivu na natječaj. Prilikom ispunjavanja prijavnog obrasca, proučite kriterije i osmislite projekt koji je u skladu s navedenim kriterijima.

Dobra prijava općenito sadrži:

- jasne ciljeve i očekivane, ostvarive rezultate,
- jasan i dosljedan program rada,
- planove za evaluaciju projekta,
- planove za širenje rezultata na lokalnoj, regionalnoj i, ukoliko je moguće, državnoj razini.

Comenius školsko partnerstvo projekt je suradnje gdje svi partneri imaju jednaka prava i obveze. Stoga iz prijave treba biti vidljivo kako su aktivnosti dogovorili zajedničkim snagama svi partneri, te kako se svi jednako obvezuju na projektni rad. Imajte na umu kako o Vašoj prijavi ovisi hoće li Vam biti dodijeljena financijska potpora za Vaše Comenius školsko partnerstvo. Stoga se potrudite da Vaša zajednička prijava bude precizno i jasno sročena, u potpunosti ispunjena, sa zadacima raspodijeljenima na sve partnere uključene u partnerstvo. Imajte na umu kako nitko ne može čitati Vaše misli – ideje trebate jasno izreći! Može Vam pomoći kritičko mišljenje prijatelja, stoga dajte prijavu na čitanje nekome tko nije uključen u partnerstvo i zatražite povratnu informaciju.

PITANJA NA KOJA MORATE ODGOVORITI U PRIJAVNOM OBRASCU

Koji su konkretni ciljevi partnerstva?

Kakav se učinak partnerstva očekuje na sudionike i ostale dionike (učenike, nastavnike, ustanove, lokalnu zajednicu, širu obrazovnu zajednicu)?

Na koji ćete način procijeniti napredak partnerstva i njegov učinak?

Na koji ćete način širiti informacije o rezultatima, iskustvu projekta i krajnjim proizvodima, te kako ćete ih koristiti?

Opišite ulogu i zadaće svih ustanova uključenih u partnerstvo.

Na koji ćete način osigurati učinkovitu komunikaciju i suradnju ustanova sudionika?

Na koji ćete način uključiti učenike i/ili osoblje u planiranje, provedbu i evaluaciju aktivnosti?

Na koji ćete način uklopiti projektne aktivnosti u nastavu i/ili druge aktivnosti ustanova sudionika?

Ukoliko planirate posebne aktivnosti u svezi ciljeva ili prioriteta Comenius potprograma, detaljno pojašnjite korake koje namjeravate poduzeti.

Isključivo za bilateralna partnerstva: Kakvu jezičnu pripremu partnerskog jezika namjeravate pružiti učenicima koji sudjeluju u partnerstvu? Na koji će način učenici praktično surađivati tijekom posjeta partnerskoj školi?

Kao što je već navedeno, Comenius školsko partnerstvo treba ispuniti ciljeve Comenius potprograma kako je pojašnjeno u Vodiču kroz Program za cjeloživotno učenje i Pozivu na natječaj. Europska komisija može također objaviti godišnje prioritete za aktivnost Comenius školska partnerstva. Prijave koje imaju za cilj jedan ili više prioriteta mogu dobiti više bodova u postupku odabira. Međutim, prijave se neće odbaciti ukoliko ne poštuju navedene prioritete. U nekim zemljama postoje i nacionalni prioritete. Za više detalja kontaktirajte Vašu nacionalnu agenciju. Također možete pronaći popis nacionalnih prioriteta na mrežnoj stranici Europske komisije.

2.5. ODABIR I SKLAPANJE UGOVORA

2.5.1. Postupak odabira

Comenius školska partnerstva transnacionalni su projekti koji podliježu europskoj procjeni. Svaku prijavu za partnerstvo procjenjuju stručnjaci koje imenuje nacionalna agencija zemlje koordinatora. Postupak osigurava primjenu jednakih kriterija pri procjenjivanju prijave. Prijave koje kvalitetom zadovolje prag svrstavaju se na europsku bodovnu listu, te će se financirati prema broju bodova sve dok ima dovoljno sredstava.

Godišnjim proračunom za aktivnost Comenius školska partnerstva upravljaju nacionalne agencije. Svakoj zemlji sudionici dodjeljuje se proračun temeljem veličine populacije učenika. U zemljama gdje postoji visoka potražnja za aktivnostima Comenius školska partnerstva nije uvijek moguće financirati sve prijave, čak i kad su odgovarajuće kvalitete. Kao posljedica toga, kod nekih Comenius školskih partnerstava ne mogu sve partnerske škole primiti financijsku potporu. Budući da multilateralna partnerstva trebaju imati najmanje tri partnera koje financira njihova nacionalna agencija, dobro je uključiti najmanje četiri škole, kako bi smanjili rizik neuspjeha čitavog projekta ukoliko prijava jedne škole bude odbijena. Međutim, ne preporučuju se niti partnerstva s velikim brojem partnera, budući da je njima teže upravljati. Ukoliko nijedna škola nema iskustvo u provođenju Comenius školskog partnerstva, nemojte uključiti veliki broj partnera. Kod bilateralnih školskih partnerstava Vaša nacionalna agencija i nacionalna agencija Vašeg partnera moraju odobriti prijavu.

Vaša će Vas nacionalna agencija obavijestiti o rezultatima postupka odabira prije planiranog početka aktivnosti.

2.5.2. Što se događa nakon odobrene prijave?

Ukoliko je Vaš projekt odabran, nacionalna agencija će Vam dostaviti ugovor kojim se obvezujete na izvršenje aktivnosti navedenih u Vašoj prijavi, te na poštivanje ugovornih obveza i izvješćivanja. Ugovor je pravni dokument koji mora potpisati zakonski ovlaštena osoba u ime Vaše škole. Nacionalna agencija Vam šalje dva primjerka ugovora koji potpisujete i vraćate agenciji. Ugovor stupa na snagu danom potpisa nacionalne agencije, koja Vam potom dostavlja jedan primjerak ugovora. Zatim nacionalna agencija prebacuje iznos novca financijske potpore Vašoj školi. Financijska se potpora isplaćuje u dvije rate:

1. Isprva primete predujam u visini 80% od ukupno odobrenog iznosa: obično se novac isplati unutar mjesec dana od potpisa ugovora od strane nacionalne agencije.
2. Preostali iznos novca 20% od ukupno odobrenog iznos isplaćuje se po završetku Comenius školskog partnerstva, a po primitku zadovoljavajućeg završnog izvješća.

Financijska se potpora računa u eurima. Ugovori prate školsku godinu, te za potrebe potprograma Comenius traju od 1. kolovoza do 31. lipnja. Ugovori traju dvije godine.

2.5.3. Financijska potpora i pravila

Financijska je potpora paušalni iznos; iznos potpore određen je brojem mobilnosti koji planirate ostvariti. Ovakvo Vam financiranje omogućuje fleksibilnost pri trošenju sredstava. Osim što potporu možete upotrijebiti za financiranje transnacionalnih mobilnosti, možete je isto tako koristiti i za potrebe financiranja lokalnih projektnih aktivnosti. Postoje različite vrste paušalnih iznosa prema broju planiranih mobilnosti. Kako bi imali pravo na cjelokupan iznos financijske potpore morate ostvariti najmanji broj mobilnosti koji je propisan za to partnerstvo. Za detaljne informacije u svezi različitih vrsta paušalnih iznosa pogledajte Poziv na natječaj.

Imajte na umu kako se iznosi financijske potpore razlikuju od zemlje do zemlje. Svaka nacionalna agencija određuje iznose potpore za svoju zemlju, na temelju iskustva troškova prosječnog projekta partnerstva. Paušalne iznose za Vašu zemlju možete pronaći u prijavnim obrascu ili na mrežnoj stranici Vaše nacionalne agencije.

2.5.4. Izvješćivanje

Jedna od projektnih aktivnosti jest izvješćivanje nacionalnoj agenciji o napretku Vašeg Comenius školskog partnerstva. Uz ugovor, nacionalna agencija će Vam dostaviti i potrebne obrasce za izvješćivanje s detaljnim uputama roka i načina izvješćivanja. Rokovi za podnošenje izvješća dani su u ugovoru.

Nećete morati podnijeti detaljno financijsko izvješće svih troškova. Međutim, morat ćete dokazati kako ste ostvarili najmanji broj mobilnosti, te kako ste proveli projekt kako ste planirali. Stoga sačuvajte putne karte, avionske ukrcajne propusnice i potvrde o ostvarenoj mobilnosti za svaku pojedinu ostvarenu mobilnost.

3. ZAPOČINJE COMENIUS ŠKOLSKO PARTNERSTVO

Comenius školska partnerstva projekti su suradnje. Pored suradnje na dogovorenim temama, upravljanje projektom i komunikacija s Vašim partnerima jednako su važni. Međutim, oni oduzimaju puno vremena u sklopu europskog projekta suradnje.

Poglavlje koje slijedi navodi korisne savjete kako upravljati Comenius školskim partnerstvom. Možete dakako koristiti i druge tehnike projektnog upravljanja. Što više planirate aktivnosti i raspravljate o najboljim načinima organizacije partnerstva i interne komunikacije, to će provedba projekta biti lakša, a uštedjet ćete kasnije i dosta vremena.

3.1. ORGANIZACIJA PARTNERSTVA

Prilikom primanja financijske potpore, dogovorite temelje buduće zajedničke suradnje s Vašim partnerima. Otprije se pokazalo kako je česta komunikacija – između i unutar partnerskih škola – ključni faktor za uspjeh Comenius školskog partnerstva. Preciznost, obveza i spremnost na kompromis također su važni za uspjeh projekta.

PROVJERBENI POPIS: ORGANIZACIJA PARTNERSTVA

Prilikom započinjanja Comenius školskog partnerstva, korisno je promisliti o sljedećim savjetima nastavnika s iskustvom u transnacionalnim projektima:

- **obznanite svima u školi, kao i lokalnoj zajednici kako Vam je prijava bila uspješna. Prepoznatljivost i podrška čitave škole, roditelja i lokalne zajednice ključna je za uspjeh projekta.**
- **stupite u kontakt s Vašim partnerima i poduzmite korake kako bi započeli projekt. Vi i Vaši partneri možete primjerice istovremeno dati izjavu za novinare ili razmijeniti pisma čestitke i obnovljene obveze. Također možete odmah uspostaviti neposredan kontakt s učenicima koji sudjeluju u projektu.**
- **uspostavite redovnu i učinkovitu komunikaciju između koordinatora i partnera, te između članova osoblja u svakoj školi. Važno je da**

<p>Comenius školsko partnerstvo što ranije zaživi, a tomu će zasigurno pomoći redovan protok informacija, pitanja, prijedloga i pozdrava.</p>
<ul style="list-style-type: none">• dogovorite sredstvo komunikacije (e-mail, telefax, pošta, telefon, video konferencija, on-line razgovori ...).
<ul style="list-style-type: none">• održite što prije sastanak s kolegama iz Vaše škole kako bi obnovili početni entuzijazam i obvezu prema projektu.
<ul style="list-style-type: none">• spojite teoriju i praksu kako bi odmah mogli širiti praktične rezultate partnerstva s kolegama u Vašoj školi kao i u partnerskim školama – posebice s onima koji nisu posredno uključeni u svakodnevne aktivnosti partnerstva. Na taj će način vidjeti kako Comenius školsko partnerstvo nudi praktičnu korist. Također će uvidjeti kako rade s kolegama stručnjacima koji dijele njihove interese.
<ul style="list-style-type: none">• svi uključeni moraju biti upoznati s različitim fazama Comenius školskog partnerstva. Također trebaju poznavati kalendar neradnih dana partnera, razliku u vremenskim zonama, dan škole i razdoblja ispitivanja, te potencijalna ograničenja kao što su uporaba telefona, telefaksa ili e-maila.
<ul style="list-style-type: none">• zabilježite događanja, rezultate, podatke, uspjehe i poteškoće. Morat ćete evaluirati projekt i izvijestiti o njegovu napretku, stoga će Vam bilježenje informacija kada su svježije olakšati u fazi evaluacije i izvješćivanja.
<ul style="list-style-type: none">• sačuvajte sve važne dokumente, karte i potvrde koje dokazuju ostvarenje mobilnosti.
<ul style="list-style-type: none">• bilježite troškove i nadzirite proračun za osobnu evidenciju. Provjerite s nadređenima postoje li određeni nacionalni propisi kod trošenja financijske potpore.
<ul style="list-style-type: none">• imajte na umu učinak koji promjena osoblja može imati na partnerstvo. Otprije se pokazalo kako su promjene osoblja glavni uzrok podbacivanja projekta, stoga je važno osigurati Vaše partnerstvo prilikom promjene osoblja.
<ul style="list-style-type: none">• stalno iznova imajte na umu svoje ciljeve i vremenik aktivnosti.

3.2. KAKO OSMISLITI PLAN RADA

Prvo na što trebate pomisliti pri osmišljavanju plana rada jest kako cilj partnerstva treba biti ostvariv. Nemojte biti previše ambiciozni! Usredotočite se na dogovaranje načina organizacije aktivnosti, te načina provođenja ideja i planova u praksi. Imajte na umu kako se teme Vašeg Comenius školskog partnerstva trebaju uklopiti u redovnu nastavu, te da učenici trebaju aktivno sudjelovati u aktivnostima. Dobar plan rada je precizan i dosljedan. Ukoliko imate zajedničko razumijevanje ciljeva i sadržaja partnerstva, možete osmisliti plan rada koji će osigurati pravilan i dosljedan razvoj partnerstva. Pobrinite se da Vi i Vaši partneri u potpunosti razumijete i podržavate plana rada! Najbolji je način zajednički zapisati dogovoreni plan rada.

PROVJERBENI POPIS: KAKO OSMISLITI PLAN RADA

Pobrinite se:

- za uspostavljanje učinkovitih komunikacijskih kanala,
- da raspored odgovara postizanju željenih rezultata,
- za dogovor oko izvršenja zadaća i vremenskog okvira svih partnera,
- za način praćenja i evaluacije projekta.

Odredite datume za:

- sastanke: lokalne sastanke (s kolegama, roditeljima, predstavnicima lokalne zajednice) i transnacionalne sastanke s partnerskim školama,
- aktivnosti mobilnosti,
- izvješćivanje i evaluaciju,
- izradu i razmjenu proizvoda, materijala, itd.

3.3. JAČANJE TIMA U VAŠOJ ŠKOLI-PROJEKTI KOJI UKLJUČUJU ČITAVU ŠKOLU

Comenius školsko partnerstvo pruža priliku nastavnicima raznih predmeta za sudjelovanjem u razvoju interdisciplinarnog i transnacionalnog pristupa obrađivanju teme koje ste izabrali za Vaš projekt. Stoga bi Comenius školsko partnerstvo trebalo u svakoj školi uključiti multidisciplinarni tim nastavnika, a ne se oslanjati na samo jednog nastavnika ili na nastavnike jednog nastavnog predmeta. Važno je spoznati kako partnerstvo pripada čitavoj školi, a ne samo jednom ili dva nastavnika. Vodstvo škole, te nastavno i nenastavno osoblje trebaju raditi zajedno u sklopu tima kako bi projekt bio uspješan.

Partnerstvo u koji je uključena čitava škola lakše:

- provodi ideje u praksi,
- motivira učenike i nastavnike,
- privlači pozornost i aktivnu potporu roditelja,
- motivira nenastavno osoblje za administrativnu i tehničku podršku,
- postaje prepoznatljivo,
- privlači pozornost donositelja odluka u području obrazovanja,
- privlači pozornost i podršku školskog odbora/inspektora.

Ukoliko je čitava škola uključena u partnerstvo lakše je uklopiti projektne aktivnosti u nastavni plan i program. Partnerstvo također lakše odolijeva potencijalnim problemima poput promjene osoblja.

U partnerstvima koja se bave temama od interesa učenika svi učenici trebaju imati na neki način priliku za sudjelovanjem na projektu. Bilo bi idealno kada bi učenici aktivno sudjelovali u svim fazama projekta, uključujući planiranje, organizaciju i evaluaciju aktivnosti. U partnerstvima koja imaju za temu upravljanje školom ili pedagoška pitanja treba također omogućiti učenicima sudjelovanje koliko god je to moguće.

Partnerstvo će poprimiti odličan obrazovni profil i prepoznatljivost, ukoliko je čitav tim, koji na jednak način razumije ciljeve, koristi i dodatnu vrijednost za čitavu školu, uključen u rad na projektu.

3.4. SUDJELOVANJE LOKALNE ZAJEDNICE I OSTALIH POTENCIJALNIH DIONIKA

Škola ima važnu ulogu u lokalnoj zajednici, budući da je kvalitetno obrazovanje ključ budućnosti zajednice. Transnacionalni projekti suradnje poput Comenius školskog partnerstva omogućuju školi uspostavljanje novih kontakata s partnerima u lokalnoj zajednici kako bi se razvila suradnja u novim područjima u životu zajednice. Stoga škola treba preuzeti inicijativu i uvjeriti moguće partnere u koristi suradnje. Korisno je kontaktirati predstavnike lokalne zajednice – kao što su tijela zadužena za obrazovanje, stručne i druge udruge – a koje mogu biti zainteresirane za sudjelovanje u projektu ili njegovo održavanje. Također, lokalni mediji i druge škole u Vašoj blizini mogu zanimati rezultati Comenius školskog partnerstva. Rezultati će ujedno pokazati roditeljima, drugim školama, lokalnoj zajednici i donositeljima odluka opipljive koristi partnerstva.

Mnoge su škole također surađivale s ustanovama koje provode obrazovanje nastavnika i sveučilištima u ispitivanju inovativnih nastavnih metoda. Štoviše, nastavnicima koji su sudjelovali na projektu ponuđeno je stručno usavršavanje. Školi je korisno iskoristiti sve kontakte u zajednici. Tako primjerice prije negoli se škola obrati lokalnom poduzeću za potporu, treba prvo provjeriti rade li možda neki od roditelja učenika u tom poduzeću, što bi olakšalo uspostavljanje kontakta. Također, prisutnost ravnatelja na javnim događanjima može dovesti do produbljivanja kontakta škole s lokalnom zajednicom.

PROVJERBENI POPIS: SUDJELOVANJE LOKALNE ZAJEDNICE I OSTALIH POTENCIJALNIH DIONIKA

Korisno je ostvariti suradnju sa sljedećim ustanovama:

- lokalna i regionalna tijela i organizacije,
- udruge koje djeluju u području obrazovanja, uključujući udruge studenata, udruge učenika i nastavnika, te udruge roditelja,
- socijalni partneri,
- ustanove koje provode obrazovanje nastavnika, visokoškolske ustanove i sveučilišta, istraživački centri sa stručnim znanjem u području obrazovanja, tvrtke i konzorciji, profesionalna tijela, trgovačke organizacije i gospodarske komore.

3.5. KOMUNIKACIJA S PARTNERIMA

3.5.1. Koji ćete jezik/jezike koristiti?

Promicanje učenja stranih jezika u sklopu školskog obrazovanja jedan je od ciljeva Comenius potprograma. Općenito su nastavnici i učenici koji sudjeluju u partnerstvu sretni što mogu vježbati jezične vještine. Međutim, ukoliko je razina jezičnog znanja nešto niža, ona može ometati učinkovitu komunikaciju unutar partnerstva. Stoga nije neuobičajeno da svima isprva bude lakše kada se odabere najčešće korišteni jezik kao radni jezik partnerstva. Međutim, olakšanje se može pretvoriti u frustraciju zato što sudionici ne mogu isprobati i unaprijediti svoje jezične vještine. Stoga je dobro imati na umu kako Comenius školsko partnerstvo pruža Vama i Vašim učenicima priliku za uporabom i unaprjeđenjem jezičnih vještina, te za učenjem novih jezika koje možda nikada ne bi učili.

3.5.2. Na koji ćete način komunicirati ?

Komunikacija telefonom neposredna je i osobna, ali ima niz nedostataka. Pristup telefonu često je ograničen. Nadalje, razlika u vremenskim zonama, različiti rasporedi i dinamika školskog dana mogu otežati pozive. Nedostatak je također nepostojanje pisanog traga onoga što se dogovorilo tijekom telefonskog razgovora. Također, pošto se telefonski razgovara uživo nema se vremena potražiti riječi u rječniku ili utrošiti vrijeme na razumijevanje složenog odlomka. S druge strane, česti razgovori će vrlo brzo unaprijediti Vaše jezične vještine!

Isprva je lakše komunicirati pismenim putem. Pišući pisma, faxove i e-mail možete biti neposredni i osobni onoliko koliko želite. Tako imate opipljiv, dugoročan trag komunikacije, koji ostavlja sudioniku vremena za razumijevanje teksta kao i za odgovor. Većina škola ima pristup Internetu ili ga mogu pribaviti u svrhu slanja i primanja poruka. Također možete promisliti o korištenju mrežnih komunikacijskih

platformi, video konferencija ili on-line razgovora u svrhu komuniciranja. Možete primjerice koristiti eTwinning platformu kao dodatan alat kako bi podržali suradnju.

Prilikom dogovora oko načina komunikacije u svezi novih tehnologija imajte na umu kako se poznavanje rada s tim medijima uvelike razlikuje među školama. U tom pogledu potrebno je raspraviti sa svim partnerima pitanja dostupnosti tim medijima kao i potrebe za obučavanjem za rad s medijima.

PROVJERBENI POPIS: KOMUNIKACIJA S PARTNERIMA

Savjeti koji slijede Vam mogu pomoći u početnoj, teškoj fazi partnerstva, kako bi komunicirali na jezicima kojima ne vladate baš najbolje:

- **Pobrinite se da Vaši partneri znaju kakvim jezičnim znanjem raspoložete i koja je razina Vašeg jezičnog znanja pri komunikaciji na svakodnevnoj bazi. Na taj ste način na dobrom putu ka ostvarenju učinkovite komunikacije s partnerima. Imajte na umu kako je lakše čitati ili slušati strani jezik negoli ga pisati i govoriti.**
- **Nema razloga zašto svaki partner ne bi govorio drugim jezikom. Također imajte na umu kako je za učinkovitu komunikaciju važnije poznavati vokabular od gramatike; partneri će više cijeniti Vaše pokušaje korištenja njihovog jezika, umjesto da se ograničite na par dobro uvježbanih izraza.**
- **Pokušajte razvijati funkcionalno jezično znanje. Na tržištu postoji mnogo dobrih audio i kompjuterskih jezičnih tečajeva koji će Vam pomoći da brzo naučite osnovne izraze. Sudjelovanje u Comenius školskom partnerstvu dat će Vam priliku za usavršavanjem jezičnih vještina kao i poticaj kako budete napredovali!**
- **Nastavnici koji sudjeluju u Comenius školskom partnerstvu mogu se također prijaviti za financijsku potporu aktivnosti Comenius stručno usavršavanje kako bi pohađali jezični tečaj u inozemstvu i naučili jezik partnerske zemlje.**
- **Uključite osobu koja će Vam pomoći na početku pri komunikaciji s partnerima, primjerice roditelje učenika, kolege ili lokalne partnere. Neki učenici i njihovi roditelji možda su dvojezični, te bi im bilo drago kada bi Vam pomogli u komunikaciji s partnerskim školama.**

3.6. INFORMACIJSKO-KOMUNIKACIJSKA TEHNOLOGIJA U PROJEKTU

Informacijsko-komunikacijska tehnologija (IKT) ima sve veću ulogu u međunarodnim projektima. Uloga IKT-a u Comenius školskom partnerstvu većinom je podrška učenju i podučavanju. Ujedno je vrlo korisna i važna za brzu komunikaciju.

Prilikom korištenja IKT-a u Vašem školskom partnerstvu oslonite se na Vaše postojeće znanje. Počnite s onim tehnikama koje su Vam poznate i razmijenite iskustva s partnerima. Pobrinite se za tehničku podršku ukoliko nešto pođe po zlu.

eTwinning pruža sigurnu internetsku platformu i standardne alate za komunikaciju i razmjenu informacija među školama, te mnoge mogućnosti za napredak učinkovitog korištenja IKT-a u pedagoške svrhe. Možete registrirati svoje partnerstvo u sklopu eTwinninga kako bi u potpunosti iskoristili prednosti svih alata i usluga.

Projekt „Comenius i Tehnologija (Comenius & Technology CAT), koji su 2004 godine provele nekoliko nacionalnih agencija, odabrao je primjere dobre prakse, te razvio smjernice korištenja IKT-a u aktivnosti Comenius školska partnerstva. Rezultati projekta dostupni su na sljedećoj mrežnoj stranici <http://www.leargas.ie/cat>.

eTwinning platforma također nudi mnogo savjeta nastavnicima koji žele koristiti IKT alate u svojim projektima. Više o tome na mrežnoj stranici www.eTwinning.net.

PROVJERBENI POPIS: INFORMACIJSKO-KOMUNIKACIJSKA TEHNOLOGIJA U PROJEKTU

IKT se pokazao prikladnim za rad na projektu zato što:

- pruža priliku za suradnjom s partnerima koji se nalaze u dalekim zemljama. Na taj je način suradnja jednostavnija, brža, jeftinija i zabavnija,
- motivira učenike i potiče ih na interakciju s učenicima u partnerskim školama kako bi razmijenili ideje i znanja,
- potiče učenike na samostalan rad,
- povećava razinu jezične i kulturne svijesti, te pruža priliku za korištenjem stranog jezika u prirodnom okruženju,
- čini usvajanje jezičnog znanja prirodnijim,
- pruža pristup različitim suvremenim izvorima informacija koje se mogu učinkovito prikupiti i usporediti,
- pruža nove prilike za učenje, pogotovo u pogledu učenja na daljinu,
- olakšava sudjelovanje u projektu osobama s posebnim potrebama,
- omogućuje školi prepoznatljivost – mrežna stranica škole pruža

informacije roditeljima i ostalim zainteresiranim osobama o školskim događanjima.

3.7. PRAĆENJE NAPRETKA-SAMOVREDNOVANJE

Praćenje i evaluacija projekta ključni su za njegov uspjeh. Važno je neprestano nadzirati školsko partnerstvo, kako bi se uvjerali da sve ide po planu i kako bi poboljšali provedbu projekta. Praćenje projekta pruža priliku za prilagođavanjem ciljeva i aktivnosti partnerstva novim potrebama. Također osigurava najveću moguću dodatnu vrijednost školama sudionicima i ostalim potencijalnim korisnicima.

M-Alat

Na koji način komunicirate s partnerima?
Kako je projekt partnerstva uklopljen u plan rada ustanova?
Koliko je osoba trenutno uključeno?

M-alat je sredstvo pomoću kojeg možete pratiti i samostalno vrednovati Comenius školsko partnerstvo, od početne do završne faze projekta. M-alat Vam nudi popis pitanja, koja će Vam pomoći pri utvrđivanju napretka Vašeg partnerstva. Također pomaže pri utvrđivanju nepravilnosti koje morate ispraviti kako bi postigli ciljeve i ispunili zadaće navedene u prvotnom planu. Možete pretraživati pitanja, raspraviti ih s Vašim partnerima na projektnom sastanku i poboljšati provedbu projekta ukoliko je potrebno.

Alat pokriva čitav projektni ciklus: komunikaciju, lokalne aktivnosti, mobilnosti, uključenost ustanova, uključenost zajednice, rezultate, evaluaciju, širenje i korištenje rezultata. Alat je razvio konzorcij nacionalnih agencija iz Portugala, Italije, Finske, Rumunjske, Poljske i Turske. Dostupan je na sljedećoj mrežnoj stranici: <http://www.proalv.pt/mtools/index.htm>.

PROVJERBENI POPIS: PRAĆENJE NAPRETKA - SAMOVREDNOVANJE

Zajedno s partnerima promislite o sljedećim pitanjima tijekom i nakon projekta:

- ide li sve po planu; ukoliko ne, koji je razlog?
- jesu li ciljevi odgovarajući?
- je li potrebno izmijeniti projekt?
- koje su koristi aktivnosti za učenike?
- kako su učenici izveli dane zadatke?
- koje se vještine razvijaju?
- pomaže li projekt pri dostizanju viših razina postignuća?
- koriste li se sredstva komunikacije na odgovarajući i učinkovit način?
- rade li nastavnici zajedno?
- ima li projekt učinak na nastavni plan i program?

• jesu li roditelji/predstavnici lokalne zajednice/ostalih obrazovnih ustanova/ostalih zainteresiranih dionika uključeni?
• jesu li jezične vještine učenika i nastavnika poboljšane; je li motivacija za učenjem tih jezika veća?
• je li svijest o europskoj dimenziji u obrazovanju i o različitim kulturama veća?
• je li napravljen planirani proizvod; je li postignut krajnji rezultat?

3.8. REZULTATI I NJIHOVO ŠIRENJE

Pojam širenja rezultata označava razmjenu Vaših iskustava i rezultata Vašeg projekta.

Različite se skupine ljudi mogu zanimati za krajnji proizvod Vašeg školskog partnerstva. To mogu biti tijela lokalne i regionalne vlasti i poduzeća (pogotovo ukoliko su podržali Vaše školsko partnerstvo), škole u okolici, roditelji, ustanove koje provode obrazovanje nastavnika i sveučilišta. Već na početku projekta zajedno s partnerima odredite kako, kada i gdje možete stupiti u kontakt s navedenim skupinama. Budite maštoviti budući da su mogućnosti nebrojene. Sljedeći Vam prijedlozi mogu koristiti: postavite male izložbe u Vašoj školi ili na drugim javnim mjestima; objavite školske novine ili napišite članke za već postojeće novine; izvijestite o partnerstvu u izvješćima škole i vijeća; objavite članke u školskom godišnjaku; koristite mrežnu stranicu škole; podijelite informacije na roditeljskim sastancima i otvorenim danima škole, te na lokalnim, regionalnim i državnim konferencijama; pišite članke za akademske i stručne časopise; obavijestite lokalne, regionalne i državne medije; te na drugim sastancima, seminarima i mrežama pružajte informacije o Vašim aktivnostima.

PROVJERBENI POPIS: REZULTATI I NJIHOVO ŠIRENJE

Preporuča se razmijeniti iskustva i rezultate projekta što je više moguće kako bi:

- učenici i nastavnici uvidjeli kakav su dobar posao napravili,
- svi zainteresirani dionici i šira javnost bili upoznati s radom škole,
- potaknuli donositelje odluka da podrže europske projekte suradnje u školama,
- potaknuli interes za međunarodnom suradnjom,
- potaknuli interes za učenjem stranih jezika,
- podigli svijest o europskoj kulturnoj različitosti i sličnostima,
- podigli svijest o europskoj dimenziji obrazovanja.

3.9. RAZMJENE UČENIKA U BILATERALNIM ŠKOLSKIM PARTNERSTVIMA

Razmjene učenika imaju važnu ulogu u bilateralnom Comenius partnerstvu. Razmjene se mogu organizirati i u sklopu multilateralnog Comenius školskog partnerstva. Razmjena ima višestruku svrhu, pri čemu je najvažnije povećati motivaciju, sposobnosti i samopouzdanje učenika kroz komuniciranje na drugom europskom jeziku. Iskustvo razmjene pružit će učenicima priliku za korištenjem stranog jezika u prirodnom okruženju. Jednako je tako važno interkulturalno iskustvo života u drugoj zemlji, po mogućnosti u obitelji. Učenici također imaju priliku raditi zajedno na projektu tijekom razmjena.

U bilateralnim se partnerstvima razmjene obično odvijaju u dva razdoblja po najmanje deset dana (uključujući put). Učenici, u dobi od 12 ili više godina, borave u partnerskoj ustanovi. Ukoliko je moguće, učenici borave u obitelji partnera. Mnoge su prednosti boravka u obitelji. Tako se najbolje mogu vježbati jezične vještine, učenici imaju poticajno iskustvo iz prve ruke o drugoj kulturi, te se potiče razvoj njihovih društvenih vještina. Međutim, boravak u obitelji učenika partnera ponekad nije moguć, te ćete možda morati organizirati smještaj u hostelu ili studentskom domu, što će ograničiti jezično i kulturno iskustvo.

Prateće bi osoblje također trebalo smjestiti u obitelji njihovih partnera. Osoblju je tako puno zanimljivije, ali i time pokazuju učenicima - „Naši nastavnici su u istoj situaciji, svi smo zajedno u tome.“ Važno je da sve škole sudionici razumiju uvjete razmjene. Slijede savjeti za pojedine faze jezičnog bilateralnog Comenius školskog partnerstva.

Prije razmjene

U razdoblju prije razmjene potrebno je razmjenu pomno isplanirati kako bi protekla bez poteškoća. U prvoj je fazi potrebno: organizirati projektni sastanak s Vašim partnerom kako bi pripremili razmjenu; organizirati put; dogovoriti i provesti jezičnu pripremu; te omogućiti učenicima koji će sudjelovati u razmjeni da uspostave kontakt.

Zatim izradite program razmjene, utvrdite zadatke za zajednički rad na projektu tijekom razmjene, odaberite prateće osoblje, te spojite učenike koji sudjeluju u razmjeni. Spajanje učenika poglavito je važno ukoliko će rad na projektu biti u parovima. Pri spajanju možete poštivati želje učenika i/ili im dati da ispune upitnike kako bi ih lakše spojili.

Razdoblje prije razmjene također je pogodno i za prikupljanje dodatnih sredstava za projekt. Ukoliko je tema projekta povezana s lokalnim/regionalnim/državnim poduzećem koje se zanima za rezultat projekta, možete prikupiti sredstva od njih. Primjerice, ukoliko je cilj projekta stvoriti marketinšku strategiju za lokalni proizvod, vjerojatno je da će poduzeće koje ga proizvodi podržati projekt.

Tijekom razmjene

Tijekom razmjene, učenici obiju škola, podijeljeni u manje grupe ili parove surađuju na zadacima koji su već isplanirani u projektu prema individualnom planu rada učenika. U prvom dijelu razmjene učenici nastavljaju s radom na projektu koji su započeli prije razmjene i osmišljavaju plan rada za drugi dio (uzvratni posjet). U drugom dijelu razmjene završavaju krajnji proizvod – ili barem osmisle plan za njegovu izradu.

Važno je da nastavnici prate rad i uporabu stranog jezika učenika, te ukoliko je potrebno, potiču one učenike kojima nedostaje samopouzdanja. Prateće osoblje treba održavati dnevne evaluacijske sastanke sa svojim partnerima kako bi se pobrinuli da sve teče po planu, te kako bi riješili moguće probleme. Rezultati ovih evaluacijskih sastanaka, zajedno s učeničkim dnevnicima čine važan izvor informacija prilikom pisanja završnog izvješća projekta.

Redovito izvješćujte sve uključene o razvoju školskog partnerstva. Imajte na umu kako su projekt i razmjena dragocjeno kulturno iskustvo za sve sudionike. Pozovite ih da vam se pridruže u nekim slobodnim aktivnostima.

PROVJERBENI POPIS: RAZMJENE UČENIKA U BILATERALNIM ŠKOLSKIM PARTNERSTVIMA

Program razmjene uključuje:

- dovoljno vremena za zajednički rad na projektu,
- svakodnevni sastanak učenika s nastavnicima na kojima raspravljaju o osobnim i projektnim pitanjima,
- dodatne sate stranog jezika ukoliko je potrebno,
- posjete koji su povezani s ciljevima projekta,
- slobodne aktivnosti.

Tijekom razmjene važno je uključiti:

- osoblje i učenike škole domaćina koji nisu neposredno uključeni u razmjenu,
- roditelje, bilo da ugošćuju učenike ili ne,
- članove lokalne zajednice kao što su lokalna poduzeća, kulturne udruge, itd.

U razdoblju nakon razmjene važno je:

- završiti krajnji proizvod,
- evaluirati projekt (i podnijeti završno izvješće nacionalnoj agenciji),
- širiti rezultate projekta.

Krajnji je proizvod rezultat rada učenika u partnerskim ustanovama, te prikazuje uporabu jezika partnera koliko god je to moguće. Krajnji proizvod:

- predstavlja jezike partnerstva,
- daje cilj partnerstvu,
- pruža učenicima priliku da pokažu svoje jezične vještine,
- omogućuje učenicima da vide i uživaju u onome što su stvorili,
- omogućuje nastavnicima, roditeljima i ostalim zainteresiranim uvid u ostvarenja učenika,
- predstavlja suradnju učenika iz dvije različite zemlje.

3.10. SIGURNA MOBILNOST KOJA SE ODVIJA PO PLANU

Većina Comenius školskih partnerstava omogućuje učenicima sudjelovanje na projektnim sastancima ili razmjene učenika u inozemstvu. Prilikom planiranja aktivnosti mobilnosti koja uključuje učenike imajte na umu kako bilo koji posjet inozemstvu ima svoje rizike kao što su bolest, nesreća, krađa ili nasilno ponašanje. Međutim, ovdje valja napomenuti kako koristi nadilaze moguće rizike. Pažljivo planiranje nastavnika i učenika, njihovih roditelja, ravnatelja škole, administracije i ostalih dionika pomaže određivanju odgovornosti različitih sudionika u svrhu smanjenja rizika. Pažljivo će planiranje također omogućiti učenicima s posebnim potrebama, koji su posebno ranjivi, da u potpunosti iskoriste iskustvo putovanja i boravka u inozemstvu. Uključenost u planiranje također će razviti smisao vlasništva nad projektom, koje će olakšati prihvaćanje i razumijevanje zajednički dogovorenih pravila ponašanja, te njihovo poštivanje tijekom boravka u inozemstvu.

PROVJERBENI POPIS: SIGURNA MOBILNOST KOJA SE ODVIJA PO PLANU

Prilikom planiranja razmjene/projektnog sastanka u inozemstvu korisno je:

- napraviti provjerbeni popis za sve sudionike: učenike koji putuju u inozemstvo, njihove roditelje, ravnatelja, voditelja grupe i drugo prateće osoblje,
- osmisliti pravila ponašanja djeteta/djece ili mladih osoba prema nastavnicima/pratećem osoblju,
- sastaviti pismo odobrenja roditelja/skrbnika.

Također možete promisliti o sljedećim pitanjima:

- stvarna procjena potencijalnih poteškoća,
- nadzor,
- promicanje vještina i strategija za sigurnost djece i mladih, možda čak u suradnji s policijom, socijalnim radnicima za mlade ili drugim nadležnim tijelima,

• zakonski propisi koji se tiču djece i mladih, a uključuju zaštitu djece u matičnoj i stranoj zemlji koju će posjetiti,
• potrebna dokumentacija za putovanje u inozemstvo, putno osiguranje i osnovne informacije o području koje ćete posjetiti,
• detaljne informacije o rasporedu, programu, adresama i kontakt podacima u hitnom slučaju za roditelje/skrbnike, školu i kolege,
• postupak kod mogućeg hitnog slučaja u zemlji koju ćete posjetiti.

3.11. ODRŽIVOST

Sudjelovanje u aktivnosti Comenius školska partnerstva podrazumijeva otvorenost novim idejama, stjecanje novih iskustava, te upoznavanje novih prijatelja i kolega diljem Europe, koje možda nećete željeti izgubiti po završetku Vašeg projekta. Možda ćete željeti održati suradnju s drugim školama u Europi. Na koji se način može održati partnerstvo, te kako nastaviti internacionalne aktivnosti u Vašoj školi, vjerojatno bez pomoći nove financijske potpore?

Održivost možete postići na dva načina:

- Integracija i razvoj: kako dalje razvijati projektni rad u Vašoj školi i/ili lokalnoj zajednici
- Kontinuitet: kako nastaviti suradnju s Vašim partnerskim školama na europskoj razini

Počnite planirati budućnost partnerstva već tijekom razdoblja primanja financijske potpore. Dogovorite što bi mogli raditi u budućnosti, uzimajući u obzir sredstva i interese Vaših partnerskih škola. Razmišljajte o aktivnostima koje mogu donijeti dodatna financijska sredstva i načine smanjenja troškova. Promišljajte načine kako uklopiti primjere dobre prakse nastale tijekom Vašeg Comenius školskog partnerstva u svakodnevnicu Vaše ustanove, te ih prenesite novim kolegama. Također pokušajte ostati u kontaktu s Vašim partnerskim školama putem virtualnih sastanaka, eTwinning-a, zajedničkih projekata, programa razmjene, itd.

KVALITETA I ODRŽIVOST (QUALITY AND SUSTAINABILITY QAS)

QAS je zajednički projekt nacionalnih agencija u Švedskoj, Češkoj, Francuskoj i Velikoj Britaniji. Projekt je razvio alate za praćenje partnerstva, te za osiguranje kvalitete i održivosti. Na njihovoj mrežnoj stranici možete pronaći savjete kako se pripremiti za održivost projekta, a koji se nalaze u dokumentu "Sučeljavanje s održivošću". Partnerstvima koja su pri završetku namijenjen je dokument "Upute o održivosti" na istoj mrežnoj stranici koji sadrži veliki broj ideja kako nastaviti s projektnim aktivnostima <http://qas.programkontoret.se>.

3.12. UGOŠĆIVANJE COMENIUS ASISTENTA

Vaša škola može odlučiti ugostiti Comenius asistenta. Comenius asistenti budući su nastavnici koji primaju financijsku potporu u svrhu boravka u školi domaćinu u inozemstvu u trajanju od 3 do 10 mjeseci. Obično sudjeluju u nastavi ili radu na projektu, stječu nastavno iskustvo, te upoznaju odgojno-obrazovni sustav škole domaćina. Asistent se može dodijeliti školi koja ispunjava uvjete prihvatljivosti potprograma Comenius (vidi Vodič kroz Program za cjeloživotno učenje za više detalja).

Comenius asistent može pomoći pri pripremi i provođenju partnerskih aktivnosti između Vaše i škola iz njegove/njezine matične zemlje. Ovo je izuzetna prilika. Prijašnji su projekti pokazali kako asistent može biti od velike pomoći pri osmišljavanju i organizaciji partnerstva. Štoviše, asistent može pružiti podršku pri planiranju i provedbi projekta.

Ukoliko Vaša škola želi ugostiti Comenius asistenta, podnesite prijavu Vašoj nacionalnoj agenciji. Rok za prijavu naveden je u Pozivu na natječaj. Prijavni obrazac dostupan je na mrežnoj stranici Vaše nacionalne agencije. Nacionalna agencija spaja zahtjeve Vaše škole sa željama budućeg nastavnika koji se prijavljuje za tu aktivnost. Agencija Vam može pružiti daljnje informacije o ovoj aktivnosti, te dati savjet kako najbolje isplanirati ovu aktivnost.

Škola domaćin imenuje nastavnika koji nadzire asistenta, brine se o njemu/njoj, prati napredak asistiranja, te je ujedno i kontakt osoba asistentu. Škola pomaže asistentu i pri pronalasku smještaja. Asistenti primaju financijsku potporu koja pokriva troškove mobilnosti, a uključuje putni trošak i mjesečni životni trošak. Škola domaćin ne prima financijsku potporu za organizaciju asistiranja, budući da ima koristi od rada asistenta.

4. PROBLEMI KOJI MOGU NASTATI I KAKO IH IZBJEĆI

U školskom partnerstvu u kojem je uključeno nekoliko partnera iz različitih škola iz različitih zemalja, može doći do neočekivanih problema. Ukoliko ste svjesni mogućih problema, to će Vam pomoći isplanirati i izvesti Vaš projekt na ostvariv i praktičan način.

Povlačenje partnera ili osobe iz projekta

Iako se u multilateralnom školskom partnerstvu zahtijeva sudjelovanje najmanje tri partnera, bolje je započeti s najmanje četiri partnerske škole. Na taj način, ukoliko se jedan od partnera povuče, projekt se i dalje može nastaviti. Također je važno aktivno uključiti nekoliko ljudi iz svake škole sudionika. Ukoliko se jedna osoba povuče, drugi su upoznati s aktivnostima i mogu nastaviti s radom na projektu.

Nejasna raspodjela zadataka

Unaprijed odredite zadatke škola sudionika. Svaka škola koja sudjeluje u projektu treba biti svjesna svoje uloge i konkretnih zadataka koji se očekuju od nje. Preporuča se zapisati zadatke. Comenius školsko partnerstvo zahtijeva dodatan rad svih sudionika, stoga se pobrinite da svi budu svjesni toga prije negoli se obvežu na projektni rad.

Nedostatak vremena i sredstava

Možete doći u iskušenje i zadati si preambiciozne ciljeve koje nećete moći ostvariti u dvije godine. Prilikom planiranja školskog partnerstva, bolje je zadati konkretne dostižne ciljeve na koje se sve škole sudionice mogu obvezati. Međutim, budite fleksibilni pri planiranju plana rada, kako bi ga mogli mijenjati prema potrebi.

Imajte na umu kako škole posjeduju različita sredstva, te da ne može svaka škola jednako uložiti vremena i novaca u Comenius školsko partnerstvo. Razina tehničke opremljenosti škole također može utjecati na suradnju. Primjerice nemaju sve škole iste mogućnosti korištenja IKT-a pri komunikaciji s partnerima, što može znatno utjecati na vremenik projekta.

Kulturne razlike

Prilikom suradnje s ljudima iz različitih zemalja i kultura korisno je znati kako Vaši partneri imaju različitu kulturnu pozadinu. Poslovne kulture se razlikuju, kao i školsko okruženje, pravila i prakse. Također, nastavnici i učenici možda imaju različita prava i obveze od onih u Vašoj zemlji. Stoga budite otvoreni i razgovarajte s Vašim partnerima o kulturnim razlikama i mogućim problemima. Također imajte na umu kako je upoznavanje različitih kultura i načina rada sastavni dio Vašeg partnerstva!

Jezične i komunikacijske poteškoće

Važno je zajedno s partnerima od početka dogovoriti najmanje jedan zajednički radni jezik. Prevođenje se ne preporučuje budući da usporava rad, nije uvijek dostupno, te ne dozvoljava jednaku razinu osobnog kontakta. Redovna komunikacija između partnera, te unutar svake škole sudionika, uvjet je uspješnog projekta. Osobne je sastanke teže često organizirati, stoga je potrebno koristiti učinkovita sredstva komunikacije. Dogovorite određene dane kada ćete komunicirati s partnerima ukoliko je moguće. Jednostavno, a učinkovito pravilo je potvrditi primitak e-maila ili telefaksa kako bi pošiljatelj znao da je poruka primljena. Razlike u razini tehničke opremljenosti u svakoj partnerskoj ustanovi mogu ponekad predstavljati problem. Čak i ako je e-mail najbrže i najjednostavnije sredstvo komunikacije, morat ćete pronaći drugo rješenje ukoliko netko od partnera nema pristup e-mailu.

Razlike u školskoj godini

Školska godina kao i praznici počinju i završavaju u različito vrijeme u različitim europskim zemljama. Uzmite u obzir te razlike pri planiranju plana rada. Pri osmišljavanju plana rada uzmite u obzir kako je nastavni plan i program fleksibilniji u nekim partnerskim školama od drugih.

Nedostatna potpora Vaše škole

Comenius školsko partnerstvo uključuje čitavu školu, a ne samo kontakt osobu i njegove/njezine učenike. Prilikom preuzimanja inicijative za sudjelovanje u partnerstvu, pobrinite se za podršku ravnatelja i drugih nastavnika, čak i onih koji nisu neposredno uključeni u projekt. Također je važno izvješćivati sve uključene o napretku projekta i ostvarenim rezultatima.

Neočekivani problemi

Ukoliko naiđete na neočekivane poteškoće ili probleme upitajte Vašu nacionalnu agenciju za savjet.

5. ZAKLJUČAK

Priručnik pruža informacije koje Vam mogu pomoći prilikom odluke o sudjelovanju u aktivnosti Comenius školska partnerstva. Svrha mu je prikazati uloženo vrijeme i trud koji se zahtijevaju, moguće poteškoće, kao i koristi i nagrade za sve sudionike Comenius školskog partnerstva.

Priručnik daje savjete za sve faze provedbe Comenius školskog partnerstva: početak, organizacija i strukturiranje partnerstva; tehnički savjeti oko prijave i financijske potpore; detalji oko organiziranja sigurnih i uspješnih transnacionalnih mobilnosti; savjeti kako uključiti čitavu školu, lokalnu zajednicu i roditelje; komunikacija s partnerima pomoću moderne informacijsko-komunikacijske tehnologije; primjeri projekata koji potiču maštu; te razni provjerbeni popisi, podsjetnici i savjeti.

Škola je „inkubator“ za razvijanje karaktera, vrijednosti, vještina, talenata i aktivnosti nadolazećih generacija svjetskih građana. U tom pogledu, škola je svijet za sebe. Comenius, češki pedagog iz 17-og stoljeća po kojemu je istoimena EU aktivnost dobila ime, smatrao je kako se „škole trebaju otvoriti vanjskom svijetu“. Nadamo se kako će Vam Comenius školsko partnerstvo pomoći pri ostvarenju tog cilja.

PRIVITAK

Ovdje ćete pronaći poveznice na dokumente i mrežne stranice koje pružaju dodatne informacije o aktivnosti Comenius školska partnerstva.

PROGRAM ZA CJELOŽIVOTNO UČENJE – STUDIJE UČINKA

http://ec.europa.eu/education/programmes/llp/impact_en.html

IZVJEŠĆA I STUDIJE

koje je objavila Europska komisija, Opća uprava za obrazovanje i kulturu

http://ec.europa.eu/education/doc/reports/index_en.html

EUROPSKA ŠKOLSKA MREŽA - SCHOOLNET

Platforma europskog obrazovanja koja pruža prilike za suradnju i komunikaciju među školama

<http://www.eun.org/portal/index.htm>

M-ALAT

Zajednički alat koji služi za praćenje projekata, kojeg koriste nacionalne agencije tijekom posjeta projektima partnerstva <http://www.proalv.pt/mtools/index.htm>

QAS PROJEKT

Kvaliteta i održivost u Comenius i Grundtvig partnerstvima

http://www.programkontoret.se/Default_5836.aspx

CAT PROJEKT

Comenius i tehnologija: kako se IKT može koristiti u Comenius školskom partnerstvu

<http://www.leargas.ie/cat/>

NASTAVNICI - STRUČNJACI

Kako Comenius školsko partnerstvo utječe na karijeru nastavnika

<http://www.saaic.sk/proteachers/>

GRUNDTVIG NAVIGATOR

Priručnik za ustanove koje provode obrazovanje odraslih, te započinju ili provode europski projekt

http://www.europeesplatform.nl/index.php?var_content=content&contentid=140

EUROPSKA POVELJA KVALITETE ZA MOBILNOST

Dokument o mobilnosti

<http://www.europa.eu/scadplus/leg/en/cha/c11085.htm>

Izvornik:

Europska komisija

Comenius školska partnerstva – Priručnik za škole

Luxembourg: Ured za službene publikacije europskih zajednica

2008 — 43 str. — 21 x 29.7 cm

ISBN 978-92-79-09253-4

Kako pribaviti EU publikacije

Publikacije su dostupne za prodaju putem naše on-line EU knjižare (EU Bookshop) (<http://bookshop.europa.eu>), gdje možete naručiti publikacije. Ured za publikacije ima prodajne agente diljem svijeta. Njihove kontaktne podatke možete nabaviti slanjem faxesa na broj (352) 29 29-42758.

U slučaju postojanja razlika u prijevodu, prednost ima izvornik na engleskom jeziku.